

DIRVA

THE FIELD

Nr. 26

Balandžio-April 2, 1959

Cleveland, Ohio

Karas ant 'Pasaulio stogo'

**Sukilimas prieš komunizmą Tibete tebesitęsia.-
Dalai Lama bėga užsienin.- Komunistai titulia-
riniu krašto vadu pastatė Panchen Lamą.**

Kinijos komunistai pradėjo pietiniame Tibete, Brahmaputros, slėnyje, nuleidinėti parašiutininkų dalinius, kad sugautų jaunąjį Dalai Lamą, kuris, kaip manoma, bėgęs į Indiją. Iš pranešimų aiškėja, kad Kinijos okupacinei kariuomenei, su-

J. P. PALUKAITIS

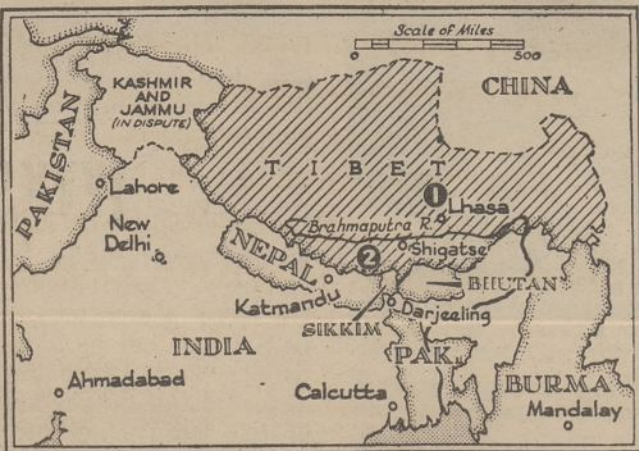
Kinijos ir Tibeto karas prasidėjo VII amž. po Kristaus. XVIII amž. Kinijai pasisekė užvaldyti Tibetą, bet 1911 m., po revoliucijos prieš Manchu dinastiją, Ti-

8,000 pėdų aukšty virš jūros paviršiaus ir dėlto dažnai pačių Tibeto valdovų vadinamą "pasaulio stogu", valdė budistų-lamaistų vienuoliai su Dalai Lama priekyje. Sakoma, kad Tibete esą per 3,000 vienuolynų, kurių didžiausias turis per 10,000 vienuolių. Dalai Lama buvo politinis ir religinis autoritetas, kuriame, kaip tikima, įsikūnijęs pats Buda.

Du varžovai

Dar paskutiniajam Tibeto Lamai tebesant gyvam, prasidėjo dviejų didžiųjų vienuolynų varžybos dėl dominavimo Tibete. Jam mirus, vienuolynų atstovai, ieškodami įpėdinių tarp vargšų vaikų, savaime aišku, rado du "Budos įsikūnijimus", ir jie abu pradėti ruošti Tibeto valdovo postui. Čiangkaišekas tuo metu rėmė Kinijoje atrastą Panchen-Lamą. Vienuolynų, ar-

(Nukelta į 2 psl.)

sidedančiai iš 300,000 vyrų, dar nepasisekė užimti 350 mylių ilgio ir apie 1°0 mylių pločio teritorijos, kurioje įsitvirtinę sukilėliai.

Tibeto pasauliniam ir dvasiniam autoritetui Dalai Lamai pasitraukus iš Lhasos ir stengiantis prisiveržti į užsienį, komunistai jo vietoje pastatė antrąjį "gyvąjį Buda" Panchen Lamą, kuris padėkos teigrafoje Maocetungui pritarė jo visišką ištikimybę.

Tibeto šventajame mieste Lhasoje, kur pagal Kinijos radijo pranešimus, sukilimas buvęs numalšintas praeitą savaitę, būklė toli gražu nėra normali. Užsienio diplomatų judėjimas suvaržytas, jų įstaigos apsuptos kariuomenės, ir iš to daroma išvada, kad mieste neramumai nėra pasibaigę.

Indijos parlamente premjeras Nehru pareiškė simpatijas tibetiečiams ir pasmerkė Kiniją, kad ši sulaužė prieš aštuonerius metus pasirašytą sutartį respektuoti Tibeto autonomiją. Pėpingas už tai apkaltino Indiją kišimusi į Kinijos vidaus reikalus.

70,000 žuvusių kiniečių

Nė vienoje Kinijos komunistų okupuotoje teritorijoje nebuvo taip smarkiai pasipriešinta jų pastangoms įgyvendinti "socializmą", kaip Tibete. Nacionalistinės Kinijos duomenimis, komunistai per pastarus aštuonerius metus ten praradę tarp 65,000 ir 70,000 karių.

Tibeto sostinė Lhasa, 49,000 gyv. dydžio vienuolynų miestas 16,000 pėdų aukšty nuo jūros paviršiaus. Centre — aukso skarda dengti Dalai Lamos rūmai.

Dalai Lama

Panchen Lama

Diplomatijos Šefo pareiškimas Klaipėdos krašto reikalu

Prieš dvidešimt metų — 1939 metų kovo mėnesio dvidešimt antrą dieną — Vokietijos nacionalsocialistinė vyriausybė prievarta atplėšė Klaipėdos Kraštą nuo Lietuvos, primesdama jai vadinamą "sutartį" dėl to Krašto sujungimo su Vokietijos Reichu. Ši sutartis nebuvo Lietuvos Vyriausybės laisvos valios išreiškimas, bet padarinys neteisėtos Hitlerio smurto akcijos, nukreiptos prieš taiką bei

Lietuvos teritorinę neliečiamybę ir pažeidžiančios tiek Vokietijos prisimintas sutarčių prievolos, tiek bendrus tarptautinės teisės nuostatus. Ta kriminalinė akcija buvo tokia pat agresija, kaip, pvz., Čekoslovakijos nepriklausomybės panaikinimas, kurį Hitleris įvykdė irgi neva susitarimų keliu.

Tokiomis aplinkybėmis vadinama sutartis iš 1939 metų kovo mėnesio dvidešimt antros dienos nuo pat pradžios neturėjo ir neturi galios, o Klaipėdos Kraštas sudaro Lietuvos Valstybės teritorijos dalį.

Šią teisinę padėtį patvirtina taip pat Vakarų sąjunginių valstybių savo laiku padarytas sprendimas laikyti neteisėtu bei negaliojančiu teritorijų įgijimą, kurį Vokietijos Reichas įvykdė po 1937 metų gruodžio mėnesio 31 dienos. Einant pakartotinai oficialiais Vokietijos federalinės vyriausybės pareiškimais, jai yra teisiskai privalomos tos sienos, kurias Vokietija turėjo 1937 metais.

Lietuva ir didelė Vokietijos dalis tebėra Sovietų Sąjungos neteisėtai okupuotos. Šio sovietų daromo

Tadas Meckauskas
4207 Euclid St.
E. Chicago, Ind.

New Yorke įvyko pasitarimas Antano Smetonos monografijos leidimo reikalu. Kaip žinia, monografiją rašo Aleksandras Merkelis, o ją leidžia Tautinė Sąjunga. Pirmoj eilėj: V. Abraitis, E. Bartkus, A. Merkelis, V. Rastenis, S. Gudas ir A. Senikas. Antrojo eilėj: B. Nemickas, E. Noakas, J. Paplėnas, K. Silūnas, P. Ališauskas ir J. Sirusas.

ALT SAJUNGOS DEŠIMTMEČIO SEIMAS ĮVYKS DETROITE GEGUŽĖS 30 IR 31 D.

Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos dešimtmečio Seimui buvo planuota skirti 3 dienas. Tačiau paašikėjus, kad mirusiųjų minėjimo diena — Memorial Day (gegužės 30), kuri šiais metais yra šeštadienį, daugelio įmonių nebus kompensuota pirmadienį, centro valdyba nutarė Seimo programą kiek sutrumpinti ir ją sutalpinti į 2 dienas. Tuo būdu Seimas įvyks ne gegužės 30, 31 ir birželio 1 d., kaip buvo skelbta, bet gegužės 30 ir 31 d.

Tame pačiame posėdyje ALT S-gos centro valdyba galutinai nutarė Seimą šaukti DETROITE, Cadillac viešbutyje. Nepaisant to viešbučio prabangumo, sąjungos pirmininkui inž. E. Bartkui pavyko gauti jame patalpas labai palankiomis sąlygomis.

MIRĖ A. STASINSKIENĖ

Velykų sekmadienio vakarą New Yorke staiga mirė Aldona Bernotaitė-Stasinskiene, konsulo Vytauto Stašinskio žmona. Didįjį šeštadienį, drauge su visu Lietuvos generalinio konsulato New Yorke personalu, dar dalyvavo buv. konsulo L. Dymšos laidotuvėse.

SVARBI PATAISA
SVARSTYMUOSE

Dirvos 25 nr. (kovo 30 d.) Svarstymuose įvyko klaida: L. Jauniaus laiško dalis tapo nukelta ir prijungta prie V. Žiliaus laiško. Todėl, trys paskutinės Svarstymų pastraipos, nuo žodžių "žinant partijos istoriją" iki galo, turi būti atkeltos į antrą skiltį ir pridurtos prie Jauniaus laiško. Tai ir yra L. Jauniaus pasiūlymai tautininkams, kuriuos V. Žilius vadina projektu, kaip tautininkai galėtų pasidaryti dar geresni, negu dabar yra...

abiem tautom smurto pašalinimas priklausė nuo tų pačių elementų ir yra toje pat galimybės plotmėje. Visa tai sudaro pagrindą dviejų tautų solidarumui, kuris, reikia tikėtis, pasireikš taip pat ateity, kada Lietuva ir Vokietija, laisvos nuo sovietų priespaudos, nustatys draugingus savitarpio santykius.

Sąjungos narių dauguma, anketomis atskleista nuomonės dėl dešimtmečio Seimo vietos, pasisakė už Chicago. Tačiau centro valdyba, apsvarsčiusi motyvus už ir prieš, priėjo išvados, kad pirmenybę šį kartą tenka atiduoti Detroitui. Paruošiamaisiais darbais vietoje rūpinasi Detroito skyriaus pirmininkas inž. Gaižutis su tautininkais.

Turiningoje Seimo programoje, be kita ko, numatyta mirusiųjų Sąjungos pirmininkų Ant. Olio ir Dr. Colney minėjimas. Tautinio darbo darnos

siekiant, numatoma dėmesį sutelkti į Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos ir Lietuvių Tautinio Sąjūdžio veikimo suracionalinimą.

Centro Valdyba jau paragino skyrius ruošti tam neeiliniam suvažiavimui.

Centro Valdybos posėdyje, be jos pirm. E. Bartkaus ir narių J. Jurkūno, J. Paplėno ir T. Blinstrubo, dalyvavo S-gos tarybos prezidento nariai Dr. S. Biežis ir tik ką iš Havajų grįžęs J. Bachunas. Jis atsivėžė visą pluoštą įdomios informacijos.

Naujausios žinios

• Washingtonė posėdžiauvo Anglijos, Prancūzijos ir JAV užsienio reikalų ministrai. Po pirmojo posėdžio į pasitarimus buvo pakviestas ir Vakarų Vokietijos užs. reik. ministeris von Brentano. Komunikate sakoma, kad ministrai pasikeitė nuomonėmis Vokietijos ir Berlyno klausimais ir reikiama pasitenkinimo, kad sovietai priėmė pasiūlymą gegužės 11 d. Ženevoje dalyvauti užsienio reikalų ministrų konferencijoje. Sutarta, kad viršūnių konferencijos sušaukimas priklausys nuo Ženevos konferencijos sėkmės.

• Sovietai įteikė Vak. Vokietijos vyriausybei notą, kurioje kaltina noru sukliudyti derybas dėl Berlyno.

• Ketvirtadienį Washingtonė prasidėjo NATO kraštų vyriausybės konferencija, kurią atidarė prezidentas Eisenhoweris, pasakdamas ta proga kalbą. Skirta šios organizacijos dešimtmečiui paminėti. Kaip žinoma, šiaurės Atlanto gynybos pakto organizacija

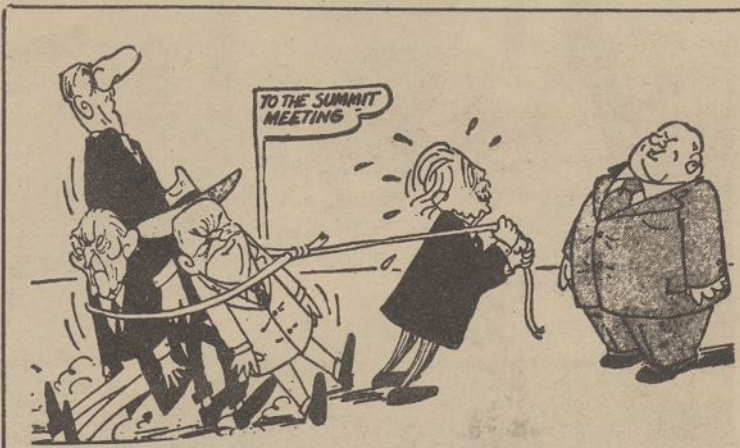
(NATO) buvo įkurta 1949 metais sovietinei grėsmei atremti; ji sustabdė sovietų ekspansiją Europoje ir yra vyriausias taikos išlaikymo faktorius.

• Arabų tautinės partijos gen. sekretorius, Nasserio paskirtas, pareiškė, kad komunizmas yra didžiausias arabų priešas ir Arabų Jungt. Respublika linkusi vėrciau atsakyti nuo sovietų ekonominės paramos, negu ją priimti tomis sąlygomis, kurios leistų vėliau sovietams šiame krašte įsiviešpatauti.

• Tarp Washingtono ir Romos pasirašytas susitarimas Italijos armiją apginkluoti amerikiečių raketomis. Tokiu būdu Italija po Anglijos tampa antruoju Europoje kraštu, kuris gauna vairuojamus sviedinius.

• Anglijoje komunistų partija per paskutiniuosius 7 mėnesius padidėjo 1,436 nariais. Dabar partijoje priskaityta 26,746 nariai.

• Irakas iš sovietų gavo 156 tankus.

Macmillanas: "Prašu susipažinti su mano draugais, kurie labai troško jus pamatyti."

Published semi-weekly by American Lithuanian Press & Radio Ass'n. VILTIS, Inc. (Non-profit). 6907 Superior Ave., Cleveland 3, Ohio. Telephone: HEnderson 1-6344.

Issued in Cleveland every Monday and Thursday.

Editor-in-Chief: Balyš Gaidžiūnas. Second Class Mail Privileges Authorized at Cleveland, Ohio.

Subscription per year in advance: \$8.00. Established in 1915. Single copy — 10 cents.

Dukart savaitinis, leidžiamas VILTIES, Amerikos Lietuvių Spaudos ir Radijo Džos (Inkorp. ne pelnui), 6907 Superior Ave., Cleveland 3, Ohio.

Telefonas: HEnderson 1-6344. Išeina Clevelande pirmadieniais ir ketvirtadieniais. Vyr. redaktorius: Balyš Gaidžiūnas. Antros klasės siuntos privilegija suteikta Clevelande, Ohio.

Prenumerata metams, iš anksto mokant \$8.00. Įsteigta 1915 metais. Atsk. Nr. kaina 10 centų.

Redaktoriai: Vyt. Gedgaudas ir J. P. Palukaitis.

REDAKCIJINĖ KOLEGIJA:

P. Bastys (Toronto), E. Čekienė (Woodhaven), R. Mieželis (Chicago), J. Paplėnas (Chicago), V. Rastenis (Brooklyn) ir St. Santvaras (So. Boston).

Ekonomistas Antanas Vaitkus atšventė 65 metų amžiaus sukaktį sanatorijoje

Antanas Vaitkus, gimęs 1894 m. vasario 22 dieną, šiais metais sulaukė 65 metų amžiaus. Lietuvoje jis buvo plačiai pasireiškęs kaip ekonominių organizacijų ir įmonių veikėjas. Daugelio N. Lietuvos ūkio bendrovių centruose yra buvęs valdybos arba revizijos komisijos nariu.

Tačiau didžiausias Antano Vaitkaus įnašas Lietuvos ūkiui — jo darbas Taupomosiose Valstybės Kasose. Taupomosios Valstybės Kasos, kurių valdytoju Ant. Vaitkus buvo iki bolševikų okupacijos, jis iš mažos imonės išugdė į didžiausią Lietuvoje taupymo ir školimo instituciją. Taupomųjų Valstybės Kasų balansas 1939 m. siekė 76 milijonų litų. Indėliais ir einamosiomis sąskaitomis jos buvo sutelkusios apie 70 mil. litų. Sutelktais pinigais Kasos finansavo miestų statybą ir rėmė valstybės paskolos lankstų platinimą. 1939 m. Antano Vaitkaus vadovaujamos Taupomosios Valstybės Kasos tų lankstų savo seifuose turėjo už 40 mil. litų. Miestų statyboms finansuoti tuo pačiu metu buvo duota 30 mil. litų paskolų.

Siekdamas sumoderninti Taupomųjų Valstybės Kasų operacijas, Ant. Vaitkus aplankė eilę Europos valstybių, tyrinėdamas panašių institucijų organizaciją ir darbą ir pasirinkdamas tai, kas, jo manymu, tiko Lietuvos sąlygoms. Antano Vaitkaus pastangomis Kauno centras prieš karo pradžią pasipuošė daugiaaukščiu moderniu pastatu — Taupomųjų Valstybės Kasų rūmais. Netrukus juos apsidėjo okupantai, rūmus panaudojanti prieš interesus to krašto, kurio ge-

rovei jie buvo pastatyti.

Tremtyje (Vokietijoje) Ant. Vaitkus dirbo įvairiuose komitetuose, bendrinėse tautinėse organizacijose. 1950 m. drauge su žmona Antanina, dukra Giedre ir sūnum Rimu atvyko į JAV ir isikūrė Chicagoje. Tai buvo jo antra kelionė į šį miestą. Pirmą kartą jis Chicagoje lankėsi prieš porą dešimčių metų tarnybos reikalais.

Chicagoje Ant. Vaitkus gavo darbą Lincolno banke. Pradžioje dirbo kasos skyriuje, o vėliau buvo perkeltas atsakingesnėms pareigoms į banko revizijos skyrių.

Darbingo amžiaus 65 metų sukaktį Antanas Vaitkus atšventė vienoje Chicagos miesto sanatorijoje. Joje gydytas apie 7 mėnesius, jis tikisi netrukus galėsias iš jos išeiti.

JAV-se Ant. Vaitkus aktyviai dalyvauja Lietuvių Tautiniame Sąjūdyje ir Amerikos Lietuvių Tautinėje Sąjungoje. Chicagos skyriuje jis vis perrenkamas revizijos komisijos nariu. Be to, jis yra vienas pirmųjų Vilties Draugijos narių ir uolus Dirvos rėmėjas. (Jo auką esame gavę ir iš sanatorijos. Red.).

Sveikindami mielą Antaną Vaitkų garbingos sukakties proga, linkime galutinai sustiprėti ir vėl kiek leis sveikata, įsijungti į aktyviųjų eiles.

J. Paplėnas

• Jungtinių Tautų generetorius Hammarskjöld, grįžęs iš S. Sąjungos, kur matėsi su Chruščiovu, pareiškė, kad JT turi daug galimybių Berlyno krizei išspręsti, tačiau tuo klausimu dar nieko nedaroma.

Karas ant 'Pasaulio stogo'...

(Atkelta iš 1 psl.)

ba "gyvuosius Budas" atstovaujančių regentų, ginčas 1947 m. buvo pasiekęs net ginkluoto konflikto formas.

1950 m. Kinijos komunistų suorganizuota vadinamoji "Laisvojo Tibeto armija" okupavo kraštą. Dalai Lama mos globėjai su vaiku pabėgo iš Lhasos, bet po 8 mėnesių grįžo, Maocetungui garantavus krašto autonomiją ir Dalai Lamą paskelbus pasauliniu krašto valdovu, o Pančen Lamą — dvasiniu.

Jie abu vizitavo Peipingą 1954 ir 1956 m. Dalai Lama buvo paskirtas pirmininku, o Pančen Lama vicepirmininku komiteto, kuris turėjo paruošti konstituciją autonominiam Tibetui Kinijos "liaudies respublikoje".

Spontaniški sukilimai

Komunistai, okupavę Tibetą, pradėjo savo tradicinę "socialistinę statybą". Buvo pradėtos uždarinėti buvusių mokyklų, ūkininkai ir klajokliai piemenys mobilizuojami industrializacijos darbams, vežami į Kiniją; vienuoliai, sudarę šesdalią Tibeto vyriškos, verčiami mažiau melstis ir dirbti produkcijai.

Nenuostabu, kad krašto gyventojų nuotaikos nukrypė prieš komunistus. Tuoj prasidėjo spontaniški sukilimai, karinės svarbos keliai buvo atkertami ir paskutiniu metu kiniečių karinės įgulos jau reikėjo aprūpinti oro keliu.

Prieš devesius metus komunistai buvo priversti "socialistinę statybą" atidėti penkeriems metams. Dalis iš Kinijos atgebentų darbininkų buvo grąžinta atgal. Bet ir tai maža tepadėjo. Praeitais metais Maocetungas buvo pasiuntęs specialią misiją padėčiai tirti. Ji

priešo išvados, kad Dalai Lama ir jo vyriausybė ne tikrai proteguojanti komunistui besipriešinančius vienuolius, bet ir morališkai remianti sukilėlius.

"Azijos Vengrija"

Kovo 19 d. prasidėjusi, kaip Peipingo radijas sako, "vietinės Tibeto kariuomenės ir neramaus elemento ofenzyva prieš Kinijos liaudies armiją" taip pat nebuvo vadosuojama kokios nors centralizuotos antikomunistinės organizacijos. Sukilėliai kariauja primityviais ginklais, kurių dalis galinti būti slaptomis supirktą Indijoje. Komunistai gyrėsi, kad Lhasoje sukilimą numalšinę, paimdami belaisvėn arba užmušdami 4,000 sukilėlių.

Sukilėliai turi pasikliauti vien savo jėgomis. Tiesioginės paramos net iš nacionalistinės Kinijos, kuri turi amerikinių ginklų, tikėtis neįmanoma. Indija, tiesa, 1950 smarkiai protestavo prieš Kinijos komunistų invaziją Tibetan, bet vėliau nusprendė, kad tai Kinijos vidaus reikalas. Kaip pasielgs po paskutinių Peipingo puolimų, tuo tarpu dar neaišku. Todėl kai kurie stebėtojai, prisiminę 1956 m. įvykius, Tibetą pastangas išsilaisvinti jau pavadino "Azijos Vengrija".

Bet pažvelgus iš kitos pusės, atmintina, kad komunistų kariuomenei, kurios

skaičius čia yra įvairavęs tarp 100,000 ir 750,000, niekada nebuvo pasisekę galutinai numalšinti sukilėlių. Kai kurie stebėtojai sako, kad Tibete įsiliępsnojusi žarija jau skleidžianti ugnį pietvakarių Kinijos kalnuose. Tibeto sukilimas bus paskatinęs ir Malajus, ligšiol "neutralius", tarti atvirą žodį prieš Peipingą, taipgi Burmoje ir Indonezijoje pradedama daugiau susirūpinti dėl komunizmo veržimosi. Vieno anglų diplomato žodžiais: tai, kas dabar dedasi Tibete, gali pabudinti Azijos gyventojus ir įtikinti, kad Peipingo motyvai nėra toki švarūs, kaip ligšiol daugumas manė.

SAVE
Part Of
Every Pay

FOUNDED 1894
EVERY SAVING SERVED

The Cleveland Trust Company
THE BANK FOR ALL THE PEOPLE
INC. v. l. p. INC.

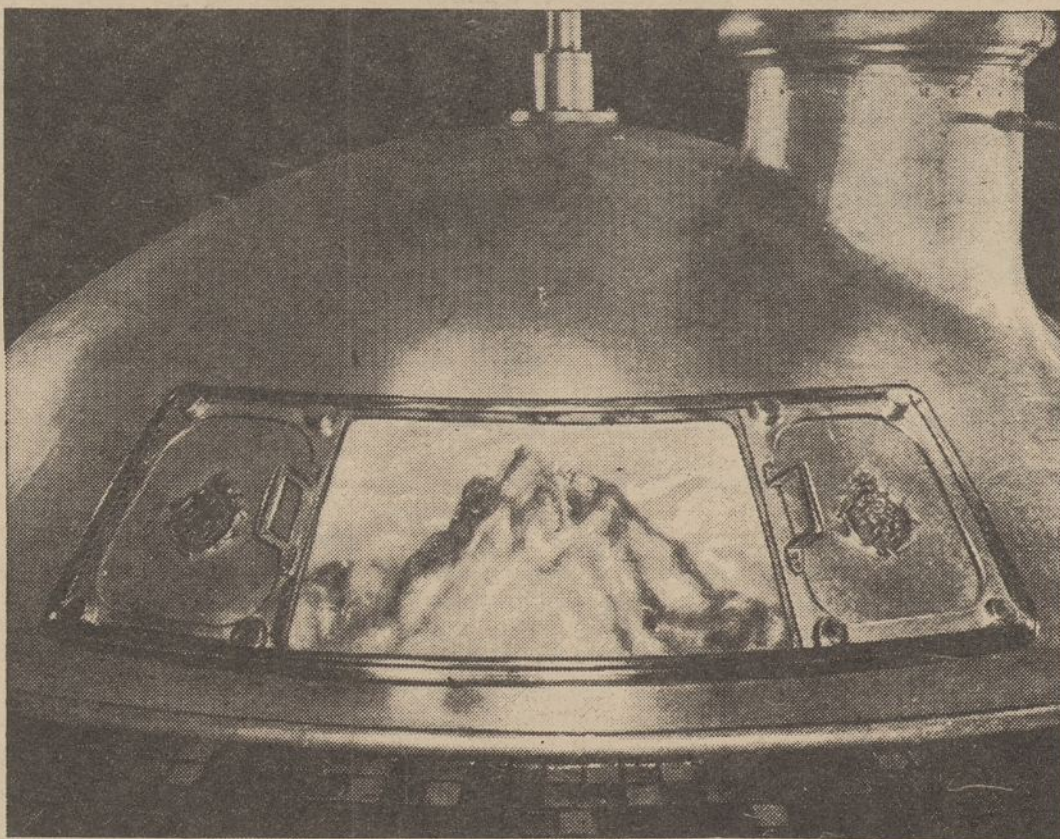
WE WELCOME YOUR SAVINGS
Member Federal Deposit Insurance Corporation

Geriausi sveikinimai ir linkėjimai visiems mūsų draugams ir rėmėjams

LOUISVILLE TITLE INSURANCE CO.

The Louisville Title Bldg., 118 St. Clair Ave., N. E. Phone: MA 1-2075

Listen to Rudolph Ringwall and his "Memorable Music" WJW Radio, Monday thru Friday, 7:05-7:30 P. M.

Stroh's puikus skonis čia prasideda...

Parodyta viršų yra vienas iš Stroh's 19 blizgančių vario katilų. Apačioj šių katilų, liepsnos virš 2000 laips. temperatūros, juos verda. Šis didelis karštis duoda geriausią skonį iš puikiausių dalykų. TAI IR YRA UGNIES VIRIMAS!

Ugnies virimas duoda lengvesnį, skanesnį, daugiau gaivinanti alų, nepalyginamą su kitais. Joks kitas Amerikos alus nėra verdamas taip — ugnim verdamas 2000 laips. — ir tas yra dėl to, kad joks kitas Amerikos alus neturi skonio kaip Stroh's! BANDYK STROH'S ŠIANDIEN!

Jums patiks

Stroh's
šviesesnis!

DABAR VIETINĖMIS KAINOMIS

The Stroh Brewery Company
Detroit 26, Michigan

LAIŠKAI

AR BŪTUME IŠRINKŲ?

Clevelando krikščionys demokratų su užgauta ambicija skelbia, kad "Dirva" paskutiniu laiku ypač suniekino Krikščionių Demokratų Partijos lyderį K. Šidlauską. Ir net drįsta jį, kuris teisės mokslus baigė čia Amerikoje, mokyti teisės.

Teisę gal jis ir baigė, bet kad nesąmonės teisiniu požiūriu kalbėjo Chicagos lietuvių organizacijų atstovų protesto susirinkime prieš bandymus uždaryti Lietuvos Pasiuntinybę prie Vatikano, tai faktas. Jau neįmanoma, nei jo bendraminčiams nereikėtų dabar kelti triukšmo, o tik tylėti. Ir taip tinka jiems Generolo Grantso žodžiai, pasakyti Chicagoje 1867 metais: "Ponai, man gėda už jus. Eikite namo ir gėdykitės..."

Neveltui susirinkimo dalyviai, jau degdami iš gėdos, kad taip gali kalbėti lietuvis, dargi net nemažos grupės lyderis, neleido jam užbaigti jo "teisinių" išvedžiojimų. Ir jei ne Komiteto Vatikano reikalams sudarymas kvietinių būdu, tai K. Šidlausko susirinkimas ne tik kad į tą komitetą nebūtų išrinkęs, bet jis būtų nepatekęs nei į "garbage collector" (šiukšlių surinkėjo) postus, jeigu tokie būtų buvę laisvi...

rm. —, Chicago, Ill.

REIKIA PATAISYTI

Su malonumu Dirvoje skaičiau Albino Elksaus dailės parodos, surengtos Bostono studentų santariečių, įvertinimą. Du dalykus tačia reikia pataisyti.

(1) Bostono santariečių buvo tai ne trečioji, o penktoji surengta paroda. Be paminėtųjų, buvo dar Viktoro Vizgirdos ir studentų dailininkų.

(2) Ne mano nuopelnas šios parodos surengimas, bet studentų santariečių skyriaus, ypač šiuo atveju, kolegų Reginos Leveckytės, Vidos Mališauskaitės ir Alfredo Jakniūno.

Vytautas Kavolis,
Boston

REIKIA VISŲ SKAITYTOJŲ ATSIKLAUSTI

Dirva pradėjo spausdinti savo skaitytojų nuomones. Jose daugiausia pasisakoma, ką Dirva turėtų spausdinti ir ko neprivalėtų spausdinti. Mano supratimu, kiekvieno skaitytojo, nors ir geriausio norų vedino, yra tik individuali nuomonė. Ar ne teisingiau būtų, jei Dirva paruoštų anketas ir išsiuntintų visiems savo skaitytojams. Tada žymiai didesnis Dirvos skaitytojų skaičius turėtų progos pasisakyti savo nuomone.

Aš asmeniškai pageidaučiau, kad Dirvoje tilptų praktiškų straipsnių apie kitus kraštus. Kitų kraštų lietuviai neprivalėtų būti užmiršti. Spauda privalėtų būti ryšinininku po visą pasaulį išmėtytų lietuvių.

Vladas Veselauškas,

*

Dirvos skaitytojas J. Kazanauskas, iš Chicagos, rašo:

"Jūsų laikraštis yra turtingas gražiais straipsniais, gausus įvairiomis žiniomis ir labai įdomus pasiskaityti."

*

Dirvos skaitytojas Dr. S. Tamošaitis, iš Miami Beach rašo:

"Labai malonu, kad progresuojate. Todėl valio tautinei idėjai Amerikoje".

Antanas Vaitkus ilsisi Grant Parke (Chicagoje) prie Michigano ežero.

Prof. Igno Končiaus meno drožinys, kurį redakcija gavo Velykų šventėse.

TORONTO LIETUVIAI

LTS SKYRIUS VEIKIA

Kovo 22 d. Lietuvių Namuose įvyko LTS-gos skyriaus narių visumos susirinkimas. Tai jau ne pirmas šiais metais. Visuomet yra aktualių reikalų, kurie šių dienų tremties gyvenime, kaip labai svarbūs ir reikšmingi, turi būti rimtai nagrinėjami, aptariami ir atitinkamai įvertinami.

Apie Lietuvos santykių su Vatikanu raidą ir susidariusią nūdienę padėtį išsamų pranešimą padarė J. Paršeliūnas. Diskusijoje, suglaudus iškeltas mintis, rasta reikalingu neužmerkti akių, nes padėtis mums pageidaujama prasme dar nėra atstatyta. Suplakimas Lietuvos ir Lenkijos reikalų į vieną bendrą kompleksą negali mūsų patenkinti, nes šių dviejų valstybių esama padėtis yra skirtinga. Raminti save ir kitus, kad šiuo momentu viskas yra gerai, tai būtų lietuviškų reikalų nesupratimas ir pa-

tarnavimas svetimiems. Padarytas nutarimas reikalo nepadėti į šalį; aiškintis ir daryti žygių, kad mūsų Pasiuntinybės teisės nebūtų siaurinamos dėl kažkokių neva formalumų.

Aptariant tolimesnę skyriaus veiklos linkmę, valdybos buvo patiektas 1959 m. veiklos planas. Plane, be skyriaus narių sueigų, yra pramatyta daryti išvykas, diskusinius pokalbius aktualiais šių dienų gyvenimo klausimais ir kt.

Kaip paaiškėjo, taip pat daug dėmesio bus kreipiamas į Lietuvos Nepriklausomybės Talkos ir tautų laisvės kovą remiančių tarptautinių organizacijų veiklą. Čia labai platūs darbo barai, kurie laukia talkininkų ateinančių su tyru lietuvišku nuosirdumu dalyvauti išsivadavimo darbe.

Narių buvo iškeltas KLT S-gos suvažiavimo klausimas.

GERESNĖS statybos kontraktoriai

ISTATO MONCRIEF

ORO VENTILIACIJA

• ŠALDO vasarą

• ŠILDO žiemą

THE HENRY FURNACE CO. MEDINA, O.

PRIEŠ 35 METUS

(Prisiminimų žiupsnelis iš pirmojo susitikimo su neolithuanais)

PRANAS NARVYDAS, Brooklyn

2

Kol vyko susirašinėjimas ir aiškinimasis dėl prakalbų su kitų kolonijų lietuvių veikėjais, stengėmės išnaudoti laiką vietoje, New Yorke ir jo apylinkėse. Lankėme vietinius biznierių ir šiaip žinomesnius asmenis. Vienas pirmųjų, davusių stambią auką, buvo dr. J. Valukas. Vėliau jo pavyzdžiu pasekė kai kurie siuvėjų kontraktoriai ir kt.

Sutarėme su žinomu Newarko lietuvių veikėju A. Trečioku, kad jis ant greitųjų suorganizuotų savo gyvenamoje vietovėje prakalbas. Sutartą vakarą aš ir abu studentai nuvykome į Newarką. Ten, šv. Jurgio Draugijos salėje, radome porą desėtkų susirinkusių žmonių, daugiausia moterų, nes buvo šokiadienio vakaras. Aukų negavome, mūsų nuotaika krito. Žmonės, matyt, atėjo tik iš smalsumo, norėdami pamatyti, kas per paukščiai tie Lietuvos studentai. A. Trečiokas, norėdamas kiek pataisyti mūsų kritusią nuotaiką, prižadėjo vėliau suorganizuoti sėkmingesnių prakalbų, o ponias Trečiokienės iškelė mums šaunias vaises. Trečiokas savo pažadą ištesėjo. Kitą kartą buvo jau žymiai daugiau žmonių ir surinkta aukų. Be to, A. Trečiokas automobiliu apvežiojo studentus pas žinomus vietos biznierių bei šiaip sąmoningus tautiečius, ir iš jų buvo surinkta nemaža suma aukų.

Vieną šeštadienio popietę mudu su K. Marčiulioniu nuvykome į Yonkers, N. Y., kur aš kadaise esu buvęs

Lenkai apie Vatikano bylą

Likvidavo, bet nieko nelaimėjo, o padaryta žala labai ilgai atsilieps.

„Lenkų žurnalas „Kultura“, išeinantis Paryžiuje, šių metų 3 numery taip rašo:

Kasdieną, imdamas į rankas mūsų emigracinę spaudą, ieškojau degančio straipsnio, kuris apgintų brolius lietuvius. Bet lenkus užsieny interesuoja tik jų ambasados prie Vatikano likimas. O vis dėlto kas atsitiko su mumis ir lietuviais yra du visai skirtingi, nesuderinami dalykai. Lenkija nėra viena iš sovietų respublikų, kardinolas Višinskis ir bažnytinė vadovybė, ačiū Dievui, yra ne tik laisvėje, bet ir aukštumoje. Lenkų ambasada prie Vatikano turėjo daugiau emigracinį prestižo charakterį. Tam postui apginti iš Lenkijos bažnytinės vyresnybės pusės nekrito nė vienas žodis. Kard. Višinskio padėtis Vatikane yra išimtinai ir sunku prileisti, kad tokiame opiaume klausime (kaip ambasados uždarymas) būtų pasielgta be jo patarimų.

Lietuva yra mažas, katalikiškas kraštas, įspaus-tas ir prislėgtas sovietų imperializmo, be primato, be kardinolo, atskirta nuo Vatikano, nuo Vakarų ir laisvojo pasaulio. Atimimas lietuvių pasiuntiniui pripažinimo, be abejo, buvo klaida, kuri sukėlė platų atgarsį ne tik Lietuvoje, bet ir visoj Sovietų Sąjungoj katalikų ir krikščionių tarpe, ypač Pabaltijo kraštuose, kurie nuostojo nepriklausomybės Stalinui užvaldžius Vakarus. O kas žino, gal ir liaudies Kinijoje, kur jau prasidėjo schizma.

Lenkijos atžvilgiu galima

prileisti, kad ambasados prie Vatikano buvimas galėjo apsunkinti įvedimą normalių santykių tarp Varšuvos vyriausybės ir bažnytinės vadovybės Lenkijoje. Pabraukiu — galima prileisti — nes de facto nieko nėra žinoma apie ką kalbėjo kard. Višinskis su popiežium ir aukštais Vatikano administracijos pareigūnais. 90% lenkų katalikų gyvena Lenkijoje ir, be abejo, jų interesai sudaro Vatikaniui didelį rūpestį.

Tai su Lietuva jokios analogijos negali turėti. Katalikų bažnyčia, likviduodama lietuvių pasiuntinybę, šiandieną nieko nelaimėjo, nei rytojaus perspektyvų nepataisė. Atvirkščiai, Vatikanas turėjo tik nuostolių, kurių neatsveria jokia nauda.

Galimas daiktas, kad lietuvių pasiuntinys tapo au-ka tik dėlto, kad Dr. Papėe buvo nutarta atšaukti pripažinimą...

* * *

Kitas lenkų savaitraštis „Wiadomosci“, išeinantis Londone, šių metų 12 numery rašo:

Nauja Vatikano politika laisvų lenkų atžvilgiu „Osservatore Romano“ pagrindžia reikalu laikytis visokių diplomatinų prasimanymų (hockow — klockow), būtent, jis rašo: „... Lenkijos ir Lietuvos atstovai negali pristatyti dokumentų, kuriems galima būtų pripažinti diplomatinę galią, einant tarptautine teise. Iš to seka logiška išvada, kad šv. Sostas nemato galimybės pripažinti, kad tiems abiem žymiesiems diplomatams ir toliau priklausio diplomatinės misijos titulas...“

Iš to komunikato pagal tą „logiką“ tačiau seka, kad Vatikanas ne negali bet niori pripažinti „abiejų žymių diplomatų“ misijų šetais. Jei Vatikanas norėtų — tai ir galėtų. Tikriausia joks iš akredituotų prie Vatikano pasiuntinių ir ambasadorių nepareikštų protesto dėl tokio baisaus tarptautinės teisės sulaužymo. Ir jokia valstybė dėl to ne tik nepaskelbtų karo Vatikaniui, bet ir neatšauktų savo atstovų.

Niekas kitas, o tik Vatikanas yra sukūręs gražų titulą vyskupų „in partibus infidelium“. O tas titulas

turi tokią pat simbolinę reikšmę, kaip emigracinės lenkų ir lietuvių atstovybės. Vyskupai „in partibus infidelium“ taip pat „neturi galimybės pristatyti“ svarbių dokumentų, tačiau niekam neateina į galvą mažinti jų

reikšmę protokoliniiais kabliukais.

„Osser. Rom.“ straipsny ypač krinta į akis sakiny: „Tuo labiau, kad šv. Sostas nepakeitė savo nusistatymo Lietuvos atžvilgiu, Lietuvos, aukos smurto, dėl kurio šv. Sostas apgailestauja“.

Bendrai, visas Oss. Rom. straipsnis nepasižymi geru formulavimu. Tikriausia jo nerašė Machiavello mokinys, geriausiu atveju jį parašė kandidatas į mokinius.

Šaltas vanduo tik krokodilams žmonės mėgsta karštą!

ĮSIGYK AUI-40 GASO VANDENS ŠILDYTVUVĄ

PASIRINK IŠ ŠIŲ GARSŲ VARDŲ: Coleman • Hotstream • Mor-flo • Permaglas • Rex • Rheem • Ruud... Atsimink, DUJOS duoda jums karštą vandenį už 1/4 kainos ir greičiau, negu kitaip kūrenami automatiniai.

THE EAST OHIO GAS COMPANY

Pagal numatytą tvarką visos aukos kartu su aukotojų sąrašais buvo siunčiamos į komiteto raštinę. Man teko visa tvarkyti: pinigų perduodavau išdininkui, o aukotojų sąrašus skelbdavau laikraščiuose — Vienybėje, Dirvoje ir Amerikos Lietuvyje.

Mūsų pradėtasis ir sėkmingai dirbamas darbas ėmė nepatikti kai kuriems siaurų, fanatiškų politinių įsitikinimų lietuviams. Jie pradėjo tą darbą niekinti ir mus pulti. Nekalbant jau apie lietuvių bolševikų ir socialistų spaudą, anuomet tautinės srovės organas Sandara, leistas Bostone, redaguotas Juozo Pronskaus ir administruotas Kazio Paulausko, viešai išėjo prieš mūsų darbą, prieš šiuos studentus, nepagrįstai apkaltindamas juos priekant aukas valstiečių liaudininkų vardu. Matyt, šią savo insinuaciją Sandara grindė anuo Kauno miesto burmistro adv. J. Vileišio (jis buvo valstietis liaudininkas) oficialiu rekomendaciniu laišku.

Galima sakyti, visus tautinius lietuvių elementus tuomet spietėsi apie Tautinę Sandarą. Didžiama mūsų komiteto narių buvo Sandaros žmonės. Aš pats buvau Tautinės Sandaros I-mos (Brooklyno) kuopos sekretorius. Nežiūrint to, Sandaros redaktorius su savo klika varė šlykščią kompaniją prieš tuos studentus ir aukų rinkimą: skleidė nepagrįstus gandus, purvino Neo-Lithuanijos korporaciją, agitavo neaukoti. Tautinės Sandaros prezidentas Jonas Lintkauskas mėgino reikalą sutvarkyti, bet redaktorius ir jo klika darė savo — tęsė nesvankią agitaciją prieš mūsų darbą. Pagaliau priešo net prie to, kad apskundė į Lietuvą liaudininkų centrui, iš kur pasipylė į Ameriką partijos šulų (Natkevičiaus, Žygelio ir kt.) laiš-kai. Net ir Kauno miesto burmistras J. Vileišis buvo priverstas aiškintis, kad jis nedavęs šiems studentams įgaliojimų rinkti aukų valstiečių liaudininkų vardu.

(Bus daugiau)

AKIMIRKSNŲ KRONIKOS

DIRŽAI VĖL MADOJE

Su pavasariu atėję Paryžiaus žurnalai pranešė linksmą žinią: — diržai vėl madoje!...

Kai juos pavarčiau ir po to dar pasižiūrėjau į vieną kitą Amerikos madų žurnalą, — iš tikrųjų, teisybė. Labai daug diržų: odinių, austų ir pintų, medžiaginių ir plastikinių, plačių, siaurų, ilgų ir fantastiškų. Jau nė viena moteris nebegalėtų sakyti, kad užėjo prastas sezonas, ir nebėra ko gražaus pasirinkti. Dabar tik rinkis diržus suklems ir paltams, pasiūlymai begaliniai, įvairūs ir puošnūs.

Man asmeniškai ši nauja moterų mada suvito, kaip saulė. Juk ką tik pasibaigusi bačkų, maišų ir trapečių mada mane buvo jau bevekdanti savižudybė: neverta gyventi pasaulyje, jeigu mūsų tautai laisvės netekus, dar reikia norom nenorom žiūrėti į tokius baisius moterų aprėdus! O dabar kas kita, dabar išvysime kiek daugiau poezijos ir elegancijos, ir pagaliau vėl nors truputį dieviškų formų žaidimo. Nes diržas daug padeda. Panaudok sumaniai diržą, ir jis viską pagyvena: reikiamoj vietoj jį atleisk ar paveržk, truputį aukščiau ar žemiau uždėk, pridėrėk spalvą, medžiagą ir ypač tinkamą sagtį, tai tuoj visa moters substancija, arba dar filosofiskiau ir maceiniškiau išsireiškiant, visa jos būtis prabyla.

O! Didelis dalykas yra diržas. Ne tik madoje, bet ir kaip viena iš pačių veiksmingiausių pedagoginių priemonių. Tik atsiminkime, kiek kilniausių etikos, gero elgesio ir išminties taisyklių mums kadaise įkvėpė tėtukai ir mamytės su diržu. Kai žodžiai nebepadėdavo, tai diržas beveik visuomet.

Reikia mums daugiau diržų!

★

Na, o vyrams Madu žurnalai mus vis kaip ir pamiršta. Sugulvoja ir papiešia neva šį tą "naujo", bet kiek mano atmintis siekia, tai vis tą patį ir tą patį: tos pačios kelnės, tas pats švarakas, tie patys marškiniai, na, ir petnešos su diržais. Pakaitimai visada labai smulkūs, ne esminiai, ne revoliuciniai. Kai dėl diržų, tai vyriškų madų kūrėjus suprantu: ką tu čia revoliucingo besugalvosi, kad mes diržus jau nuo amžių nešiojam (kai jų žilojoj senovėj stigo, tai savo pačių nusivystus pančius) — ir be jų negalim išsiversti. Pašalink diržus, ir tuojau prasidėtų dar naujas nuosmūkis — kelnų nuosmūkis. Ir tuomet Dr. J. Girniui tektų redaguoti ir po to per Aidus išstisomis disertacijomis ginti vėl naują nuosmūkio pasipriešinimo manifestą... Geriau bus, jei mokslininkai atidžiau redaguos Enciklopediją.

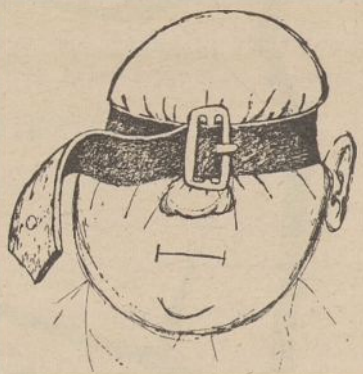
Bet kai diržai dabar vėl grįžo į moterų madas, negali nurimti ir vyriškoji mintis: nejaugi ir mes negalėtumėm sugalvoti diržui kokio kitokio estetinio, pedagoginio ar politinio vaidmens, negu tik apsaugoti kelnės nuo diletantiško nuosmūkio? Paryžiaus sa vaistras "L'Express" čia man davė keletą visai naujų idėjų, kurių pritaikymas būtų taip būtinas ir reikšmingas lietuviškajame pasaulyje.

Diržus būtų galima naudoti ne tik tradicinėje ir jau nusibodusioje vietoje — per juosmenį ar užpakalinę ir vis nepagarboje laiko-

BRONYS RAILA

mojoje organizmo geografi-joje. Yra ir kitos žmogaus kūno dalys, kur diržas atliktų labai išganingą paskirtį. Ypač aplink galvą ar apie kojas.

Štai matome gerai išmitytą, ramia, pasitenkinusią, sakyčiau, beveik prelatišką galvą. Uždėk diržą ant akių, sandariai užveržk ir taip laikyk neribotą laiką. Ta mada pas mus jau praktikuojama kai kuriais kebliais momentais, ypač kai reikia aiškinti popiežiaus Jono XXIII naująją politiką ir jo labai palankias bei mūsų tautą laiminančias pažiūras į Lietuvos pasiuntinybę prie Šv. Sosto...

★

Ne mažiau praktiška mada būtų įvesti diržus žemutinei burnos daliai palaikyti, idant neišsikišintų žiaunos, ir žmogus dėl perdidelio mokslo galėtų ilgiau sa vyje tylėdamas išlaikyti savo genialią išmintį ir tuo automatiškai apsaugotų nuo arogancijos nuodėmės. Šiai madai įsigalėjus, Clevelando krikščionių demokratų partijai nebereikėtų protesto rezoliucijomis ginti partijos pirmininko Dr. adv. A. Šidlausko susižeistą autoritetą.

Na, o jeigu "Lietuvos vadavimo priešams" ir vieningo tautinio ir vlikinio darbo ardytojams niekaip kitaip per dešimtmetį nebegalima užčiaupti burnos, tai jau nerasi geresnės mados, kaip užveržti jiems diržą tiesiai per pačią burną. Tokius tada galima sodinti ir į patį vyriausiąjį laisvinimo veiksnį, — jokios žalos nebepadarys, ir vienybė bus įgyvendinta, kaip rodo žemiau dedamas piešinys...

Mūsų liaudžiai dabar vis daugiau kelia nerimo, nepasitenkinimo, o gal ir pavydo visokių politikierių, veikėjų, turistų ir autoritetų kelionės. Jau jei tik kas labai keliauja, tai ką nors vis verda, suka, maišo, šiaip sau pramogauja, o paskui mums išaiškina, kad baisiai didingus darbus atliko Lie-

tuvos laisvės bylai. Jei jis ten nebūtų nuvažiavęs ar nuskridęs, tai mes kiti ir Lietuva būtų greit pražuvusi. Mūsų guliverai vis keliauja tai į Pacifiką, tai net į Rusiją, tai iš Europos į Ameriką, iš Amerikos į Europą ar į Australiją, o jau į Washingtoną trys alitininkai dažniau skraido, negu aš maudytis į Laguna Beach. Vieni dar savais pinigais, o kiti vis visuomeniniais, valstybiniais ar tikinčiųjų suaukotais. Man rodos, kad alitininkams, visokių komitetų nariams, o taip pat vysk. Brizgiui, D. Kuraičiui, kun. J. Prunskiui, inž. E. Bartkui ir ypač Juozui Bačiūnui išganingiausia mada būtų — pradėti dėvėti diržus žymiai žemiau juosmens, taip per kelius. Gal žmonės tada ramiau nusidėtų vietoje, būtų žymiai pigiau ir dar daugiau tautos labai padarytų.

★

Pagaliau, labai išimtinai ir specialiais atvejais, kaip žemiau dedamas paveikslas rodo, yra paruošti naujosios mados žinovų eskizai — diržo pritaikymas aplink kaklą. Kartais tai būtų labai gera ir išganingiausia priemonė grožiui ir gėriui išstbulinti. Sakysime, ALT sekretoriui ponui (atsiprašau — draugui...) P. Gri-gaičiui. Alto lėšomis atvykęs į Los Angeles (tiek ir tiek centų už mylią, pagal taisyklę), jis iš savo burnos sklaidė tik tautinės vienybės šūkių medų, nes buvo svarbu visų aukotojų palankumas. Bet vos tik grįžo namo, per "Naujienas" vėl pasipylė senasis aromatas, lyg tarsi žmogus būtų kokius tris mėnesius burnos nevalęs. Kietai suveržtas diržas ant kaklo sustabdytų atsiragėjimus. Pavojus čia tik tas, kad kas už palaids diržo galo nepatrauktų sagties dar per porą skylių... Mūsų paplavų papildimui gautusi neatitaisomas nuo stolis.

Puiki diržų mada ne tik moterų, bet ir vyrų elegancijai pakelti! Nors kartą pajusime tikros pagarbos Paryžiui už paslaugas, fantaziją, estetinius ir pedagoginius sumanymus.

Dirvą pasiūlyk savo kaimynui susipažinti ir paragink užsiprenumeruoti

Iš Vasario 16-osios gimnazijos Vokietijoje. Pirmoje eilėje iš kairės, matyti: St. Vykintas-Povilavičius, mokytojas, Dr. J. Grinius — gimnazijos direktorius, E. Simonaitis — Vokietijos Lietuvių Bendruomenės pirmininkas, A. Makarskas — gimn. buhalteris, kap. Venckus ir maj. J. Augustaitis — lietuvių kuopų atstovai. Tarp E. Simonaičio ir A. Makarsko (antrojo eilėje) matyti mokytojas Skėrys, aktyvus visuomenininkas ir daugelio laikraščių bendradarbis.

Apie buvusį karo komisarą Vitkauską ir Panevėžio revkomo darbus

Gen. štabo plk. P. ŽILYS

Kai kurioje mūsų spaudoje buvo keliais atvejais rašoma apie karo komisarą (1919 m. bolševikų okupacijos metu) Vitkauską ir Panevėžio revkomą. Apie karo kom. Vitkauską ir Panevėžio revkomo darbus ir aš kai ką žinau todėl jaučiuosi turįs teisę ir pareigą apie tai parašyti.

Viešas Vitkausko (generolo Vitkausko brolis) pasirodymas Panevėžyje ir iškilimas į karo komisarus yra susijęs su raudonosios armijos įvygiu 1919 m. I. 6. Iki to laiko Panevėžyje apie Vitkauską nieko neteko girdėti. Tuo tarpu apie revkomo organizavimą kalbos sklido jau nuo 1918 metų rudens, tik buvo kalbama apie "Tarybą, revoliucinę tarybą".

Po vokiečių revoliucijos (1918. XI. 11) jau visai paaiškėjo "Tarybos" organizatoriai ir nariai, kurie viešai demonstravo turimus ginklus — busimieji komisarai — Sitavičius, Bistricas, Petraitis, Dapšys, kurių darbus rikiavo ir laimino mokyčiausieji Panevėžio vyrai socialdemokratų adv. F. Valiukas, dr. Pr. Mažylis ir... imtinai iki tų, kurie "Naujienose" vadinami tolstojistais — prof. Kuzma.

Karo kom. Vitkauskas buvo gražios išvaizdos, energingas ir gana iškalingas, caro armijos karininkas. Dėvėjo caro armijos karininko sukirpimo ir spalvos (be ženklų) uniformą, išskyrus kailinius, kurie, atrodė, buvo pasiūti iš tamšios kaštaninės spalvos lietuviško molo.

Neteko girdėti, kad anais laikais Panevėžyje būtų buvęs koks nors rusas karininkas ar civilis, vyresnis už karo kom. Vitkauską, bei kitus revkomo narius. Iš to aišku, kad Vitkauskas buvo ne tik Panevėžio ir apylinkės karo komisaras, bet drauge Panevėžio karo fronto baro vadas.

Man teko jau anksčiau pažinti (dainavome chore) kom. Vitkauską vieną iš padėjų, siuvėją Dapšį, o karo instruktorių, caro armijos karin. Petrą Januškevičių, vėliau pažinau Lietuvos kariuomenėje.

Tapęs karo komisaru, Vitkauskas tuojau pradėjo organizuoti raudonosios armijos dalinius. Buvo užsimejęs suorganizuoti ats. pulką, todėl buvo paskelbęs karininkų mobilizaciją.

Per trumpą laiką kom. Vitkauskui pasisekė iš vietos gyventojų, suorganizuoti raudonosios armijos dalinį (apie pusę kuopos) ir jį išsiųsti į frontą, berods ties Pacunėliais(?)

To dalinio išleistuvės buvo labai iškilmingos. Mont-

vilo teatro salėje buvo sušauktas didelis iškilmingas mitingas. Prie prezidiumo stalo sėdėjo revkomo (Darbininkų tarybos) nariai ir mokyčiausieji, anų laikų, Panevėžio vyrai socialdemokratų — revkomo sekretorius adv. F. Valiukas, daktarai Pranas Mažylis ir kiti.

Karo kom. Vitkauskas pasakė ugningą kalbą ir reikė džiaugsmą, kad jam per trumpą laiką pasisekė suorganizuoti raudonosios armijos dalinį, ir kad rytoj tas dalinys išvyktų (tikrai išvyko Naujamiesčio kryptimi) į frontą mušti "svolačių" baltagvardiečių — lietuvių savanorių.

Visas prezidiumas (tame skaičiuje Valiukas, Mažylis ir kiti) karštai plojo ir reikė džiaugsmą, kad karo kom. Vitkauskas siunčia į frontą apmulkintų panevėziečių — raudonarmiečių puskuočių žudyti lietuvių savanorių ir smaugti atstatomos Lietuvos. Aš tame mitinge buvau, viską labai gerai mačiau ir girdėjau.

Kiek raudonosios armijos dalinių buvo suorganizuota, tiksliai nežinoma, bet yra faktas, kad karo kom. Vitkauskas savo suorganizuotus raud. armijos dalinius naudojo ne tik Panevėžio bare, bet siuntė juos ir į žemaitiją padėti draugui Baltušui-Zemaičiui, nes, bolševikus išvijus iš Viekšnių, vieno ūkininko seklyčioje, ant sienos, buvo rastas toks maždaug užrašas: Čia gyvena raudonarmiečiai panevėziečiai, po to sekė sąrašas apie 40-50 pavardžių ir pa baigoje: Durniai mes buvom, kad pakliuom į tokią bėdą.

Aš manau, nereikia aiškinti, kad panevėziečių tarpe būtų buvę žymiai mažiau tokių — Durnių, pakliuvusių į tokią bėdą — jei mokyčiausieji Panevėžio vyrai, socialdemokratų Valiukas, Mažylis ir kiti nebūtų sėdėję prie bolševikų ruošiamų mitingų garbingųjų prezidiumų stalų ir ploji maiš pritarę Panevėžio revkomo vykdomiems lietuvių patriotų terorizavimo ir žudymo aktams.

Štai viena iš priežasčių, kurios ilgino Lietuvos kelią į laisvę ir didino lietuvių patriotų kraujo aukas.

Raudonosios armijos įvygiavimas į Panevėžį ir naujos valdžios - revkomo (darbininkų tarybos) pirmieji žingsniai nepaprastai sujaukino panevėziečius, ypač lietuvių patriotus.

Tą patį pirmos dienos vakarą buvo pradėti vykdyti lietuvių patriotų areštai. Du areštuotieji (jų pavardžių

nepavyko sužinoti) tą patį vakarą buvo sušaudyti ties gimnazijos direktoriaus buto langais, o jų lavonai nušauti į kalėjimo kiemą. Kadangi buvo gana stora sniego danga, tai sniege likę sušaudytųjų kraujo klanai ir lavonų nuvilkinio žymės ilgai bylojo panevėziečiams, kad kiekvieną gali ištišti panašus likimas.

Reikia pasakyti, kad Panevėžio revkomas, kurio mokyčiausiais ir veikliausiais nariais buvo karo kom. Vitkauskas ir sekretorius socialdemokratas adv. F. Valiukas, buvo labai žiaurus, griežtai laikėsi iš aukščiausių nurodymų, kad Lietuvos Tarybos šalininkai yra "už įstatymų ribos", todėl juos galima kaip šunis gaudyti ir šaudyti. Vokiečiams išėjus, Panevėžio kalėjimas buvo beveik visai ištuštėjęs. Per nepilnus 5 mėnesius revkomas buvo areštavęs apie 400 lietuvių patriotų. Apie 200 suimtųjų (įskaitant karo belaisvius-savanorius bei partizanus) buvo nužudyti Panevėžyje ir apylinkėse bei Daugpilyje arba išvežti į Sovietų Rusiją.

Štai keletas žiaurumo pavyzdžių.

Apie vasario pabaigą lietuvių iš Kėdainių puolė bolševikus, esančius Truskavoje. Dar gerokai prieš kautynių pradžią bolševikai paėmė belaisvius lietuvių savanorius-žvalgus Kupčinską ir Stankevičių. Įstardė ir nusprendė sušaudyti. Nusivėrė į kapines ir įsakė išsikasti duobes.

Bekasant duobes, bolševikai pajuto artėjančius lietuvių, todėl išsivėdė suimtuosius į miestelio pakraštį. Ramygalos pusėn, ir ten nušovė. Nušautųjų lavonus aš mačiau, o jų kančios kelią nupasakojo gyventojai, kai buvo paimita Truskava.

Bernatonių kautynių metu bolševikai paėmė ir belaisvę du sužeistus Pušaloto būrio partizanų — Skvirecką ir Šidagį. Nežiūrint, kad partizanai buvo sužeisti, bolševikai nusivėrė juos (sako, priištus prie arklių) į Panevėžį (apie 10 km.), ten sušaudė ir užkassė patvoryje.

Tie du pavyzdžiai, aiškiai parodo kaip žiauriai elgėsi kom. Vitkausko vadovaujama raudonoji armija su belaisviais lietuvių.

Panevėziečių apskaičiavimais tokiu ar panašiu būdu bolševikai anuo metu nužudė apie 20 lietuvių belaisvių, kariu-savanoriu bei partizanų. Net pats Panevėžio revkomo pirmininkas Žėkas, pasinaudojęs apgaule, vieną lietuvių karį nušovė.

(Bus daugiau)

Fantastiškiausi uždaviniai

Spąstai prie spaudos kiosko

Antroji mano uždavinio dalis buvo sabotžas. Aš turėjau sudaryti grupę, kuri sprogdintų svarbiuosius amerikiečių atomo pramonės centrus. Pinigai ir žmonės tam reikalui buvo sutelkti Pietų Amerikoje. Tik klausimas, ar labai jais galėjau pasitikėti.

Buvo sutarta, kad su ryšininkais turiu susirūti per skelbimą viename Peru laikraštyje. Gana nereikšmingas tekstas, kurio šiandien jau nebeprisimenu, turėjo jiems pranešti, kad jie kuo skubiausiai turi atvykti į New Yorką.

Skelbimas pasirodė. Ryšininkai tame pačiame laikraštyje turėjo patvirtinti, kad viskas vyksta, kaip sutarta. Kasdien turėjau pirkti laikraštį. O jis buvo gaunamas tik kai kuriuose didžiuosiuose New Yorko kioskuose, ir ten, man pačiam nežinant, manęs jau tykojo...

Paskutinioji 1944 m. diena prasidėjo, kaip ir kiekviena kita. Pavaikščiojau mieste, pavalgiau. Nusipirkau porą laikraščių. Permečiau akimis pranešimus iš frontų. Perskaičiau Rooseveltų kalbą...

Netoli restorano, kuriamė valgiau, buvo kino teatras. Nusipirkau bilietą. Filmą buvo toks nuobodus, kad už pusvalandžio išėjau. Pasukau į Time skverą. Visur buvo pastebima Naujųjų Metų sutikimo ruoša. Oras buvo niūrus, kaip ir mano nuotaika. Netoliese pamačiau kioską, kuris pardavinėjo mano profesijai reikalingą laikraštį.

Iš karto pro kioską praėjau. Tai darydavau visada, prieš pirkdamas laikraščius. Grįžau. Paslapčiomis apsidairiau į abi puses. Nieko įtartina. Niekur nestovėjo du vyrai drauge. Paėmiau du vietinius dienraščius, paprašiau ispaniškojo. Parduėjas pasilenkė po stalą ir rausėsi.

— Jo nedaug kas reikalauja, tad viršuje nėra laukau, — kalbėjo. — Jei jums dažniau reikia, aš galėsiu pasaugoti.

— Aš esu ne iš New Yorko, — atsakiau. Padaviau dolerį.

— Ar neturite smulkesnių?

— Deja, ne.

Jis man grąžino 25 centus. Aš atsegiau palatą ir gražą subėriau į viršutinę švarko kišenę. Dėl to kvailio papročio motina mane dar mažą nekartą barusi.

Paėjau porą žingsnių tolyn. Šalia manęs kažkoks vyras užsidegė cigaretę. Jis stebėjo degtuką, ne mane. Į mūsų tarpą įsimaišė jaunų kareivių grupė. Jis priartėjo prie manęs.

— Vieną minutę! — prabilo. Tuo pat momentu lyg iš žemės išdygo antras.

— Edward Green, ar ne?

— Ne, — atsakiau. — Esu Jack Miller.

— Vadinkis, kaip nori, — pasakė antrasis. — Esi areštuotas.

Jie puikiai dirbo. Mane paėmė savo tarpan taip, kad bėgimas būtų reiškes savižudybė. Ir visa tai atsitiko taip paprastai, kad tūkstančiai praeivių, skubančių per Time skverą, nieko įtartino nepastebėjo.

— Mano pavardė Nelson, — pasakė vienas iš jų, rodydamas savo ženklą. — Čia bloga vieta pasikalbėjimui, einam kitur.

Fatališkasis kioskas užpakaly turėjo kambariuką. Mes įėjome vidun.

— Norėčiau pagaliau žinoti, ko jūs iš manęs norite?

— Tuoj paaiškinsiu, — pasakė Nelson. Jis užsidegė cigaretę, nusišypsojo ir mostelėjo į savo draugą:

— Galiu supažindinti: Mr. Gilles — Mr. Green.

— Po velnių, mano pavardė ne Green.

— Parodykite dokumentus.

Aš parodžiau jam liudijimą, išduotą Jack Miller vardu.

— Geras dokumentas gaminate ten, Vokietijoje, — pasakė jis.

Dabar man buvo galutinai aišku, kad esu pakliuvęs į spąstus. Tik stebėjau, kodėl FBI agentai nesi-skubina manęs kišti į automobilį ir gabenti tardymui.

— Taigi, Mr. Miller, — tęsė Nelsonas. — Kur gyvenate?

— Esu atvykęs iš Chicago.

— O koks adresas Chicagoje?

Paminėjau adresą, kurį iš anksto buvau atmintinai iškalęs. Nelsonas pasižymėjo.

— O kaip senai New Yorko?

— Dešimt dienų.

— O ką čia veikiate?

— Prekybiniais reikalais.

— Na, taip... — numykė Nelsonas. — Beje, aš turiu jums perduoti linkėjimus.

— Nuo ko?

— Nuo William Courtis Colepough. Vadinamas ir Biliu. Jis jau keturiolika dienų laukia tamstos.

— Nepažįstu.

Gilles nuėjo prie telefono. Išsuko numerį. Jis buvo užimtas. Agentas nusikeikė. Antrą kartą pasisekė.

— Jau turime, — pasakė į aparatą. — Ne, mes neabejojame.

Nėra turistų- nėra pinigų

Po Kubos revoliucijos amerikiečių turistų, vykstančių į Havaną, skaičius visai sumažėjo. Castro laimėjimas ir jo pasekėjų sudaužyti brangūs lošimo namų įrengimai nutraukė Kubai milijonines pajamas iš amerikiečių, kurie ten vykdavo lošti.

Nesenai Castro buvo pakvietęs į Havaną amerikiečius žurnalistus parodyti ir užtikrinti "Kubos džiuginančią demokratiją sekmėje, naują laisvę, naują malonumą smagioje pasitenki-

nimo, teisių ir tvarkos atmosferoje".

Miami ir kituose Floridos laikraščiuose puslapių didumo skelbimais amerikiečiai kaštavusioje saulės šviesoje, bet tame visame prabangume matosi tik jie patys vieni, jokių svečių, kurie pirmiau ten dolerius leido, nesimato".

Iš Miami į Havaną lėktuvais nuskrendama per valandą. Seniau Havanoje veikė 18 lošimo namų, kasdien turėdavo pajamų apie \$200.000. Revoliucija ir dabartinis neramus laikotarpis, turizmui iš Amerikos sustojus, juos pastatė prie bankroto slenksčio.

Kurie žurnalistai ten lankydavosi dažniau, apie dabartinę padėtį šitaip rašo:

Dvi chigagietis studentės — Regina ir Dainora...
Nuotr. B. Beržinio.

Kodėl įvyksta lėktuvų nelaimės?

(2)

Tikrai blogame ore lėktuvus turi pradėti leisti jau tada, kai lakūnas dar

visai nieko prieš save nemato. Tai yra taip vadinamasis "instrument landing" — leidimasis, vadovaujantis vien tik instrumentais.

Čia yra dvi leidimosi sistemos, vadinamos GCA ir ILS.

GCA — "ground controlled approach". Lakūnas, prieš leisdamasis, radijo bangomis susiriša su specialia radaro stotimi, stebindama ir kontroliuojančia jo leidimąsi. Pradžioje prie radaro budįs specialistas tiksliai nustato, kuris iš daugelio radaro ekrane matomų taškų yra tasai lėktuvas, kuris ruošiasi leisti. Kad identifikacija būtų tikslesnė, lakūnas dažnai paprašomas padaryti kokį staigų posūkį ar kitokį manevrą.

Kai jau nebelieka abejonių dėl lėktuvo tapatybės, lakūnas gauna bendrus nurodymus iš to pirmojo ra-

dar stebėtojo, vadinamo "approach controller". Kai lėktuvas priartėja prie aerodromo, paprastai dar kelių šimtų pėdų aukštyje, kelių mylių atstume, ir apytikriai leidimosi takų kryptyje, tasai "approach controller" isako lakūnui persijungti į kitą stotį, kur jį perima kitas radaro stebėtojas, vadinamas "final approach controller" ar "precision approach controller".

Šis asmuo tuo pačiu metu stebi du radaro paveikslus: vienas jų rodo tikrą lėktuvo aukštį, kitas — tikrą lėktuvo kryptį. Nuo to laiko "final approach controller" beveik be pertraukos kalba su lakūnu, duodamas nurodymus, kokiame aukštyje bei kokiame nuotolyje nuo leidimosi takų lėktuvas randasi, kokias pataisas lakūnas turėtų padaryti, kad tinkamai nusileistų. Šio radaro specialisto uždavinys baigiasi, kai lėktuvas jau rieda žemėje; tada jis savo "globe" perima kitą lėktuvą.

GCA yra gana tikslus, bet geras nusileidimas daugiau priklauso nuo radaro kontrolieriaus sugebėjimų, negu nuo paties lakūno. Be to, jis yra gana lėtas, nes sekantis lėktuvas negali pradėti leisti, kol pirmasis pilnai nepasiekia žemės. Taip pat lakūnas privalo pilnai pasitikėti radaro stebėtojais. Dėl šių priežasčių jis nėra civilinių lakūnų mėgiamas ir beveik nenaudojamas civilinėje aviacijoje. Daugiausiai jis naudojamas karinėje aviacijoje.

Antroji instrumentinio nusileidimo sistema — tai ILS — "instrument landing system", kuri veik išimtinai tenaudojama civilinėje aviacijoje. Čia prie leidimosi takų yra pastatytas mažas specialių radijo bangų siųstuvėlis, kuris priekin ir užpakalin siunčia radijo spindulių pluoštą — panašiai, kaip prožektoriaus spindulį.

Lėktuve yra specialus prietaisas, kuris tuos spindulius pagauna; instrumentų lentoje yra vienas instrumentas, kurį sudaro dvi stačios linijos, besikryžiuojančios linijos ir apskritimas. Tas apskritimas vaizduoja lėktuvą; vertikali linija, vadinama "localizer", rodo lėktuvo nukrypimą dešinėn ar kairėn; horizontalinė linija, vadinama "glide-slope indicator", rodo nukrypimą aukštyn ar žemyn. Kai abi linijos gražiai kryžiuojasi instrumente ir apskritimas yra tų linijų susikirtime — reiškia, lėktuvas leidžiasi teisingai. Jei susikryžiuojimas išeina iš apskritimo — reiškia, lėktuvas nukrypo ar tai šonan ar tai atsidūrė netinkamoje aukštumoje, ir lakūnas tuoj pat gali padaryti reikiamas pataisas.

Bet ir geriausi ligšiolinėje praktikoje naudojami instrumentai dar nėra tokie tobuli, kad lakūnas galėtų nusileisti, visai nieko nematydami pro savo kabinos langą (tokios rūšies instrumentai dar tebėra bandymų stadijoje).

Tad FAA reikalavimai nurodo, kokios yra minimalios matomumo sąlygos, kad lėktuvas galėtų nusileisti.

Tačiau, pagal priimtą tvarką, matomumas nurodomas kaip "prevailing visibility", t. y., koks matomumas yra daugiau kaip pusėje horizonto, nuo aerodromo žiūrint. Nepaprastomis sąlygomis, ypač kai aerodromas yra arti jūros, tas "prevailing visibility" gali būti apgaulingas: matomumas gali būti žymiai geresnis už minimumą, žiūrint į sausumos pusę, bet žemiau minimumo virš jūros ar didesnės upės. Jei lėktuvas artėja iš tos žemo matomumo pusės, jis faktiškai gali veik nieko nematyti, kol nepasiekęs pačių nusileidimo takų.

J. Ramunis, M. D.

(Bus daugiau)

PRASIDEDA KETVIRTADIENI 9:30 A.M.

the MAY company

Jūsų proga sutaupyti MAY'S metiniame

Pavasariniamė

IŠPARDAVIME

Nepaprastas įvykis — Planuotas mėnesius iš anksto. — Duodamas jums geriausios vertės pačiom pigiausiomis kainomis. — Reikmenys šeimai! — Namams. — Sodui ir daržui. — Išpardavimas May's 2 krautuvėse. — Mieste ir Heights!

DĖMESIO! Čia yra išpardavimas kurio jūs laukėte! Visi skyriai mūsų dvejose didelėse krautuvėse yra pakrauti puikios kokybės, pavasariinių pirkinių, su mūsų žemiausiai įmanomomis kainomis. Pasirinkimas yra milžiniškas, kokybė geriausiai atitinkanti kainai, ir patalpos paruoštos greitai, mandagiam patarnavimui. Ateikite... rašykite... pasiskambinkite, bet pasinaudokite šia proga.

VISI RŪSIO SKYRIAI DALYVAUJA ŠIAME IŠPARDAVIME
KRAUTUVIŲ VALANDOS KETVIRTADIENI

MIESTE — 9:30 A. M. IKI 9 P. M. HEIGHTS — 9:30 A. M. IKI 9:30 P. M.

Eagle Stamps dedada dar daugiau prie jūsų sutaupymo pas May's.

SANTARIEČIŲ GYVENIME

BEKIT! — BAUBAS VEJASI!

Chicagoje, sako, vienas paskutiniu momentu, maždaug kaip žiurkė iš beuždarančių spastų, pabėgęs iš Santaros, į kurią jį viliojusios dailios merginos.

(Kad mane taip!... Bet tuomet, kad įstojau, dar nesinaudota pažangėmis metodais, ir iš viso... pats turėjau ateiti ir dar pažadėti, kad ilgų straipsnių nerašysiu...).

Pastebėjęs ans žmogus, būtent, kad reikią Santaroje per daug dirbti...

Kad pabėgo, tai, žinoma, gerai. (Jeigu visa ši istorija neišgalvota chiegiečių savo skyriaus garbei pakelti. Reikės užsiprašyti įrodančių dokumentų).

Būtų žmogus nuolat kentęs moralines kančias matydamas, kaip jo užleistus darbus kitas, dar labiau jais apkrautas, ant savosios naštos užsimeta ir, dvigubai persilenkęs, velka, kaip jautis. Juk, iš tiesų, baisiai nemalonu žinoti savąjį apsilėidimą esant atsakingu už tai, kad kas nors, bedirbdamas tavo darbus, neišlaiko egzaminų, užmiršta kur nors ilgesingai belaukiančias merginas (kažkodėl visuomenininkų visuomet laukia merginos, stačiai taip pat, kaip ir visų kitų, apie tai nepamirštantys), arba kitais būdais sveikata pasigadina.

Čia žmogus gudriai pasielgė, nelaukdamas, kol už jį pradės kiti kentėti. Ir raišyti skausmingas minas, jį pamatę... ir klausinėti apie darbus, kurių jo iš tolo bijomasi. Kad kartais darbštumu neužsikrėtus!

O būtume, galbūt, turėję dar vieną turtingos vaizduotės žmogų... Kai girdi tokį atsikalbinėjant nuo pasiūlytųjų darbų, — širdis apsąla ir norisi verkti iš džiaugsmo. Matai visuomeninių pareigų gausybę apsikrovusį, net ligi žemės per darbus prilinkusį pilietį, žmogų didelės atsakomybės, kudirkišką... Ruošiesi jau, kaip Jurgis Gliuda savo romano kritikams, mišias užpirkti, kad sveikata atlaikytų...

O paskui žiūri ir iš netyčių pastebi, kad liežutis vienas pūslėtas... O ant rankų nė ženklo... ir paakiai kažkodėl nepajuodę nuo nemigos.

Ir neturi ko stebėtis, nes, pasirodo, tokį žmogų jau pažįsti.

Bijo žmogus darbo ir net pavargsta iš didelio stengimosi jo išvengti...

Tokie tai jau geriau tegul bėga neatsigrėždami. Baubas vejasi! — ir, ko gero, prigriebs. R. V.

* Gautomis žiniomis, į Lietuvų Studentų Sąjungos JAV centrinius organus kitų metų kadencijai kandidatuoja šie studentai: Centro Valdybėn — Jonas Bagdonas (Chicago), Anatolijus Butas (New Yorkas), Kęstutis, Paulikas (Urbana), Regina Šaparaitė (Chicago), ir Liudas Šmulskštys (Urbana); Revizijos Komisijon — Daiva Audėnaitė (New Yorkas), Domīnikas Nargelė (New Yorkas) ir Aldona Simutytė (New Yorkas); Garbės Teisman — Gabrielius Gedvila (Chicago), Rimas Kalvaitis (Philadelphia) ir Česlovas Melsbakas (Clevelandas). Kiek yra žinoma, kandidatuoja ir daugiau studentų. Gavęs pilnas informacijas, šis skyrius dar prieš rinkimus paskelbė rekomenduotinų kandidatų sąrašą.

• Santaros Garbės Narys Karolis Drunga, gyvenęs ir buvęs Vokietijos Lietuvų Bendruomenės Pirmininkas,

čiaį džiaugiasi galėsią pirmą kartą susitikti su savo Garbės Nariu.

emigruoja į Jungtines Amerikos Valstybes. Santarie-

• Santaros New Yorko skyriaus susirinkimas įvy-

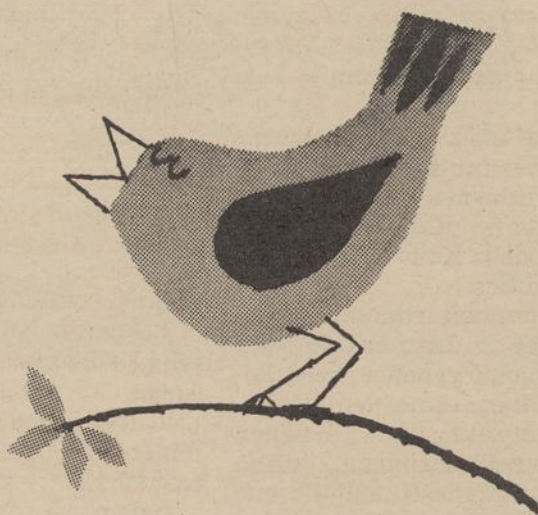
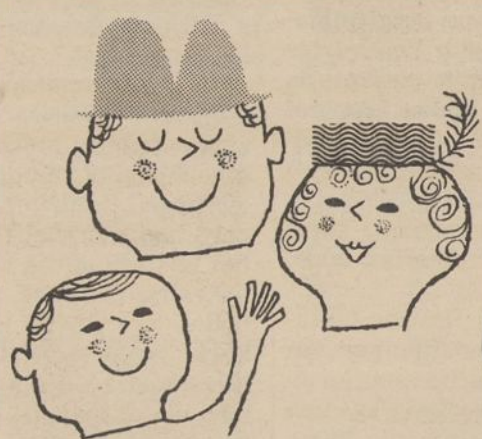
ko kovo 21 dieną pas Daivą Audėnaitę. Programoje skyriaus pirmininkas Anatolijus Butas padarė pranešimą apie skyriaus atėities

planus, o Vladas Krivickas skaitė paskaitą tema "Lapas iš Lietuvos socialinės istorijos", kurioje plačiau nušvietė Lietuvos žemės

ūkio reformą bei jos pasėkmes. Ilgose diskusijose kai kuriuos iškeltus klausimus papildė Juozas Audėnas. (AA)

VISĄ SAVAITĘ IKI BALANDŽIO 3 D.
RUOŠKITĖS ŠVĘSTI SU MUMIS...

it's spring festival time in collinwood

per DIDIJĄ ATIDARYMĄ PERKELTO
COLLINWOOD SKYRIAUS

Society

NATIONAL BANK

Member Federal Deposit Insurance Corporation

15000 ST. CLAIR AVENUE

BUS FOTOGRAFUOJAMA
DALYVAUJANT
"SPRING FESTIVAL"

UŽSIREGISTRUOKITE
laimėjimui didelių dovanų

SPECIALIOS DOVANOS
VAIKAMS

Kilnojamas Dishwasher • Transistor
radijo • Dulkių siurblys • Polaroid
aparatas • Kilnojamas TV aparatas
ir virš 50 kitų didelių dovanų

• DVIRATIS
• \$25 TAUPYMO SĄSKAITOS
• KALENDORIAUS BANKAI

NEMOKAMAS
PAVASARIO FESTIVALIS
ATSIGAIVINIMAI

DOVANOS VISIEMS

DAUG VIETOS
MAŠINOM PASTATYTI

Pavasario Punch
Karšta kava Donuts

• Lietaus kepurės moterims
• Kempinės vyrams
• Humming Lariats vaikams

Atsivežkite visą šeimą
linksmam laikui

Atvyk kiekvienu metu, banko darbo valandomis, 9:30 a. m. iki 2:30 p. m. nuo
pirmadienio iki penktadienio ir 4:30 p. m. iki 6:00 p. m. penktadienį

CLEVELANDE IR APYLINKĖSE

! Clevelando lietuvius

Gera! atsimename, kokios reikšmės tautiniam auklėjimui ir tėvynės meilės ugdymui turėjo Karo Muziejus ir jo sodelis Kaune. Ten prie aukuro ties Nežinomojo Karo kapu, prie paminklo žuvusiems už Lietuvos laisvę nuolat sargyboje budėjo mūsų kariai-invalidai. Ten Laisvės Varpas skambėjo vaikams Lietuvos, kad laisvės nevertas kas negina jos. Ten kilo į dangų lietuvių malda, kad Lietuva būtų laisva. Ten buvo mūsų tautos šventovė, kur sėmėse dvasios jėgų darbui ir kovai dėl protėvių žemės šventos.

Priešas užgesino aukuro ugnį, išniekino Nežinomojo Karo kapą, nugriovė paminklą. Vietoje Laisvės Varpo gaudimo, vėjas iš rytų atneša į mus pavergtųjų brolių dejones. Ten žvanga dabar vergijos pančių aidai. Ugnis nekurstoma užgesita. Nei vienas tačiau nenorime, kad išeivijoje užgestų Tėvynės meilės ugnis. Visi tuo reikalu sielojamės.

Pagerbti žuvusius dėl Lietuvos laisvės ir palaikyti gyvą Tėvynės meilę išeivių tarpe, Lietuvių Veteranų Sąjunga RAMOVĖ, taip pat talkininkaujama Kūrėjų-Savanorių, Šaulių ir Kun. Birutės organizacijų, nutarė įsteigti Laisvės Kovų muziejų ir atkurti žuvusiems už Lietuvos laisvę paminklą.

Laisvės Kovų Muziejaus ir Paminklo Statymo Komitetas

CLEVELAND HOSPITALIZATION SERVICE

Kiekvienas asmuo ar šeima, norinti įsirašyti į CLEVELAND HOSPITALIZATION SERVICE ASSOCIATION (BLUE CROSS) ir pasinaudoti ligoninės bei operacijų lengvatomis, gali tai atlikti dabar, iki balandžio 10 d.

Ši draugija nebuvo atvėrusi durų individualiniam apsidraudimui per paskutinius trejus metus ir galbūt nepriiminės naujų narių per ateinančius trejus metus. Todėl, kam reikia šios rūšies apsaugos — dabar yra puiki proga ją gauti.

Dėl smulkesnių informacijų skambinti:

PAULINA MOZURAITIS,
Insurance Agent
Tel.: SK 1-2183

tetas šiuo atsišaukimu kreipiasi į tauriąją lietuvių visuomenę, prašydamas komiteto darbus paremti gausiomis pinigėmis aukomis. Jūsų aukos įgalins atkurti tai, ką taip brangaus palikome laikinoje mūsų sostinėje, Kaune.

Pasaulio lietuvių sostinėje, Chicagoje, lankosi viso laisvo pasaulio lietuviai. Čia ir senas ir jaunas ateivis semsis jėgų ir ryžto dirbti Lietuvai močiutei. Čia ir kitataučiams parodysime, kaip lietuvis kovojo už laisvę ir kaip jis myli savo protėvių žemę. Čia ir mūsų jaunimas mokysis branginti savo kilmę ir kalbą.

Clevelando ramovėnai ir birutininkės nutarė pravesiti rinkliavą aukų lapais aukščiau minėtam tikslui įgyvendinti. Aukų vajus vykdomas nuo kovo 15 iki gegužės 15 d.

Broliai ir Sesės lietuviai, tenelieka nei vieno, kuris neaukotų tam kilniam tikslui. Savo darbais ir aukomis parodysime pasauliui, kad pavergtai, supančiotai ir nukryžiuotai Lietuvai mūsų širdyse meilės ugnis ne gęsta, bet didėja.

Aukotojų pavardės ir komiteto darbų apyskaita bus skelbiama spaudoje.

Auką galima ir pasiųsti: F. Eidimtui, 1329 Giddings Rd., City 3 ir Ed. Karnėnui, 1118 Rutherford Rd., Cleveland Heights 12, Ohio.

Clevelando birutininkės ir ramovėnai

• Foto žurnalistas V. Valaitis, studijas baigęs Athens Universitete ir neseniai laimėjęs U. S. Camera konkurse aukščiausią premiją, lankėsi Clevelande pas gimines ir buvo užsukęs į Dirvos redakciją.

• Z. Stepanavičius, atvykęs iš Conn. aplankyti savo giminių Clevelande, aplankė ir Dirvą.

PRANEŠIMAS APIE KELIONĘ ANAPUS GELEŽINĖS UŽDANGOS

Balfo kviečiamas į Clevelandą atvyksta p. Dan Kuraitis ir balandžio 5 d., 4 v. po pietų Lietuvių salėje, o 7 val. vakaro Naujosios parapijos salėje, padarys pranešimą apie savo kelionę įspūdžius už geležinės uždangos. Parodys ir filmą iš tos kelionės. Taip pat rodys filmą iš Lietuvos gyvenimo ir iš kelionių po kitus kraštus.

Visus maloniai kviečiame pasiklausti įdomaus pranešimo ir pasižiūrėti filmų.

Įžanga suaugusiems — \$1.00.

Jaunimui — 25 c.

68 BALFO skyriaus valdyba

Wm. J. Eble

vadovauja naujai perkeltam Society National Bank Collinwoodo skyriui. Anksčiau tas skyrius buvo 14704 St. Clair Ave. Dabar jo adresas pačiam to rajono prekybiniame centre — 15000 St. Clair Ave. Čia yra ir 300 mašinoms pastatyti sklypas. Bet svarbiausia, bankas įrengtas labai moderniškai, klijentų patarnavimui 11 langelių. O taip pat galima atlikti bankines operacijas ir tiesiai iš automatinės.

Banko vadovybė, duodama keleto naujojo skyriaus atidarymo skelbimų Dirvai, tikisi, kad to rajono lietuviai mielai pasinaudos naujuoju skyriumi užsivesdami tame banke savo taupymo ar čekių saskaitas, bei atlikdami kitokius bankinius reikalus.

• Ponias I. Jonaitienė, rengiant Vilties Draugijos namų ir spaustuvės atidarymo banketą, labai daug parėmė įvairiais skanėstais. Už mielą talką širdingai dėkojame.

• Ši ketvirtadienį Clevelando Arenoje ruošiamose imtynėse dalyvaus Gallagher broliai, "tag team" čempionai, prieš Lisowski brolius, iš Milwaukee.

Taip pat dalyvaus Bill Miller, Ohio kandidatas į National Wrestling Alliance, sunkaus svorio čempionas.

Bilietai gaunami Arenoje ir pas Richman's. Imtynės prasideda 8:30 p. m.

• Inž. J. Juška, iš Detroito, buvo atvykęs į Clevelandą dalyvauti a. a. Prano Drąsčio laidotuviuose. Taip pat lankėsi ir Dirvoje.

• Ponios ir panelės atsiminkit, kad balandžio 18 d. 8 val. vakaro, Liet. salėje birutietės rengia kartūnų vakarą. Už ypatingai išsiskiriančią suknelę, bus skiriama premija. Suknelės gali būti iš praeities, dabarties ir ateities stiliaus.

Bus puošnūs ir turtingi staliukai, kurie teiks vakarui mielą nuotaiką. Staigmenų programa — įvairi ir įdomi. Gros geras orkestras. Bilietai gaunami pas birutietes.

Romas Misiūnas, aktyvus skautas, priklausęs S. Dariaus jūrų skautų laivui Clevelande, per Velykas paminėjo savo aštuonioliktą gimtadienį.

• Juozas Mačys, studijuojąs Western Reserve Universitete, už mokslo gabumus ir organizacinį judrumą, gavo \$800 stipendiją. J. Mačio tėvai iki šiol gyveno Columbus, Ohio, bet dabar keliai į Clevelandą. Tėvas yra gydytojas ir Naujosios parapijos rajone atidaro gydymo kabinetą.

• Naujosios parapijos salėje kovo 22 d. įvyko Liet. Bendruomenės II apylinkės spaudos kiosko atidarymas. Atidarymo metu atsilankė nemažas skaičius besidominčių lietuviška spauda. Atsilankiusieji ne tik įdomavosi, bet dalis užsisakė laikraščių ir nusipirko knygų.

• Studijų dienos Clevelande įvyksta balandžio 25 — 26 d. Jas rengia Studentų Sąjungos skyrius. Programa bus įvairi ir įdomi. Studijų dienų pasisekimu rūpinasi skyriaus pirm. č. Melsbakas, t. l. kininkaujamas valdybos. Kviečiami studentai iš Chicagos, Detroito ir artimesnių apylinkių.

Geriausias siuntinių į Lietuvą siuntimas

tik per Lietuvių Prekybos Namus (6905 Superior Ave. — Dirvos namai), nes:

- 1) Per mus siunčiami siuntiniai greičiausiai pasiekia adresatą;
- 2) Siuntiniai dvigubai apdrausti; siuntiniui dingus gaus ne siuntinio vertę pinigais, bet galės pasirinkti prekes, pilnai atstojančias dingusio siuntinio vertę;
- 3) Mandagus patarnavimas;
- 4) Didelis prekių pasirinkimas.

Be to mes esame vienintelė lietuviška šios rūšies įmonė Clevelande. Tat savi pas savus!

• Išnuomojamas butas iš 5 kambarių. Skambinti: EN 1-0657.

Išnuomojamas 4 kambarių butas

1174 E. 81 St. Telefonas GA 1-7911. Teirautis nuo 1-10 val. vak. (27)

COLUMBUS, Ohio

Kalbėjo prof. K. Pakštas, o meninę programą atliko Kuprevičiūtė-Bergienė

Vasario 16-oji Columbus mieste buvo paminėta kovo 1 d. Į minėjimą susirinko vietiniai lietuviai, kurių negausu, o taip pat ir svečiai, iš kitur atvykę. Minėjimo metu buvo prof. K. Pakšto paskaita. Meninę programą atliko smuikininkė Kuprevičiūtė-Bergienė.

Po minėjimo buvo išrinkta nauja Columbus lietuvių valdyba: S. Aprosimovienė — pirm., P. Visockis — vicepirm., N. Černiauskienė — sekr., V. Krumpolcas — kasin. ir V. Sakevičius — narys. Į kontrolės komisiją Dr. Jasys, inž. Prusas ir kap. Šlakis.

J. CIJUNSKAS

LAIKRODININKAS

Taiso ir parduoda laikrodžius, apyrankes ir kitas brangenbes. Sąžiningas ir garantuotas darbas prieinamomis kainomis.

753 E. 118 St.

Cleveland 8, Ohio

Telef.: LI 1-5466

DANA

TALL 12 oz.

there's a breath of Spring in every bottle

ORANGE
ROOT BEER
GRAPE
GINGER ALE
CHERRY

BOTTLED BY
THE CLEVELAND

Coca-Cola

BOTTLING COMPANY

Lei numatyt
siųsti
siuntinius
Lietuvon,
pirmiausia
reikalaukit
TAZABO
kainoraščių!

TIK PER TAZAB LIETUVIŲ SKYRIŲ SIŪDAMI, tikrai aukštos vertės prekėmis paremsite ne tik siuntinių gavėjus, bet taip pat Lietuvių Vasario 16 Gimnaziją, nes nuo kiekvieno pasiūsto Lietuvon siuntinėlio, Tazab lietuvių skyrius moka pastovų, iš anksto sutartą mokestį besimokančiam jaunimui Vokietijoje. Jūsų užsakyti siuntiniai nepabranginami nė vienu centu!

Parašiusiems pasiunčiame išsamius lietuviškus katalogus ir angliškų medžiagų pavyzdžius.

TAZAB, LITHUANIAN DEP., 1, LADBROKE GARDENS, LONDON W. 11, ENGLAND.

EAST CLEVELAND-EUCLID & SUPERIOR AVE.

SAVINGS
EARN

OPEN EVERY SATURDAY
UNTIL NOON

3 1/2 %

ACCOUNTS
INSURED TO
\$10,000

SUPERIOR
SAVINGS

HOME AND
REMODELING LOANS

CORNER 68TH-SUPERIOR AVENUE

I. J. SAMAS JEWELER

Šveicariški ir geriausi Amerikos laikrodžiai
Laikrodžių taisymas. Brangenybės. Įvairus dovanų pasirinkimas.

7007 Superior Ave. Greta Ezella Theatre

Telef.: EX 1-3969. Bute: WA 1-2354

JAKUBS & SON

FUNERAL HOMES

Vėsinamas oras Jūsų patogumui

Della E. Jakubs & William J. Jakubs

Licensijuoti laidotuvių direktoriai ir balsamuotojai
35 metai simpatingo ir rimto patarnavimo.

6621 Edna Avenue
EN 1-1763

936 East 185 St.
KE 1-7770

NEW ENGLAND WOOLENS

REMOVAL SALE

Mes kraustumės į patogesnę
prekjavimo vietovę

SUTAUPYK 20% iki 50%

Didžiausias pasirinkimas vilnionių
medžiagų visame Ohio

Dėl šio išpardavimo, mes tikrai sumažinom kainas duodami viliojančias prekes. Mes norime perkraustyti kiek galima mažiau mūsų prekių, kad sutaupyti kraustymosi išlaidas. Mes norime, kad jūs pasinaudotumėt mūsų nekasdieniniais pirkiniais. Jei jums reikia bet kokių vilnos gaminių, dabar ar netolimoj ateity, ČIA YRA JŪSŲ DIDELE PROGA. Puikius pasirinkimas wool Tweeds, flannels ir worsteds sijonams, paltams, kostiumams ir t.t.

VYRŲ IR MOTERŲ MEDŽIAGOS SPECIALIOM KAINOM Į UŽSIENĮ

NEW ENGLAND WOOLENS

416 West Superior Ave.

ON SUPERIOR AVE., just a few steps WEST of PUBLIC SQUARE

MAIN
1-5759

MONDAY and THURSDAY
9:30 A.M. to 9 P.M.
TUESDAY thru SATURDAY
9:30 A.M. to 5:30 P.M.

Po gegužės
mėn. 1 d.
mes būsim
247 Euclid
Ave.

DIRVA

THE FIELD

Sporto dienos Detroite

Va, Detroitan, Atvelykio metu, įvyksta pirmasis 9-jų Š. Amerikos Lietuvių Sportinių žaidynių ratas, kuris užkuria ne tik pačius sportininkus naujam darbui, bet taip pat paskatina ir vyresnius nuosius nuvykti tokių žaidynių pasižiūrėti.

Kas dalyvaus?

Jau devynetas metų kaip kasmet mūsų sportininkai susitinka sporto aikštėje išbandyti savas jėgas. Ir ne bet kokios jėgos čia renka, o vienos iš geriausių, nes šiose žaidynėse gali dalyvauti tik įvairiais keliais atrinktos komandos.

Žaidynėse bus atstovaujamos trys sporto apygardos: Kanados, Rytinių pakraščio ir Vidurinių Vakarų. Bus varžomasi krepšinyje, tinklinyje ir stalo tenise. Ir tai ne vienoje grupėje, bet trijų amžių: jaunučių, jaunių bei vyrų — moterų klasėse.

Žiūrovas tikrai turės pasirinkimą ir galės stebėti bei palaikyti bet kokią komandą bet kokioje klasėje ir sporto šakoje. O ir miestų vardai čia mirgės: Montrealis, Bostonas, New Yorkas, Torontas, Hamiltonas, Rochesteris, Waterburis, Clevelandas, Čikaga, na ir patys šeimnininkai — detroitiečiai.

Ką visa tai reiškia?

Paminėjimas įvairių vardų mums daug ko nepasako, nes eiliniam žiūrovui komandos, kurios lankysis Detroite pirmą kartą ir niekad nematytos, nedaug ką pasako, todėl bent keletas žodžių apie tai ko lauktina iš įvairių vietų.

Aplinka apsprendė, kad ne tik žiūrovas, bet ir patys sportininkai daugiau kreipia dėmesio į krepšinį. Kitos dvi šakos — stalo tenisas ir tinklinis jei nestovi vietoje, tai nedaro jokios pažangos. Taigi ir šiemet daugiausia bus domimasi krepšiniu.

Neris grįžta?

Nėra abejonės, kad per paskutiniųjų eilę metų jaunieji Čikagos neriečiai žiūrovus žavėjo sava aukšta

žaidimo klase, kuri savu žaidimu primena čia pat esančius amerikiečius krepšinininkus. Ir šiemet neriečiai bus stiprūs, nes savo tarpe turi visą eilę universitetinės klasės žaidėjų. Stebėkite ypatingai Valaičio kamuolio valdymą, Varno tikslus šūvius ir puikius šuolius, nepamirškite, jog po lentomis bus visados aukštieji ir vikrūs žvinakės, Dauskardas, Šimkus.

Lituanica? Ach tie nuoramos studentai. Jų niekas negali pamiršti dėl jų žemaitiško pasiryžimo viską nugalėti. Detroite jų vilstis ir noras išlaikyti meistertystę, pernai iškovoję Clevelande.

Kovai ruošiasi ir kiti vietiniai: Brooklyno atletai, Hartfordo Gintaras, visi kanadiečiai, na, ir pagaliau patys šeimnininkai — Kovas. Baigmėje gražiausia kova būtų jei susitiktų Lituanica — Neris. Sezono metu atsiekti laimėjimai rodo, kad detroitiečiai žiūrovai galės pasigardžiuoti gražia baigme.

Jaunių klasėje irgi nemažesnės kovos laukia visų dalyvių. Čia ir vėl Neris vardas iškyla. Mat ir jaunių grupėje kai kurie vyrų komandos nariai bus. Tačiau nesenai įvykiai parodė, kad netolimas Clevelandas yra kietas riešutas.

Moterų klasėje ir jaunučių grupėje bus rungtyniaujama, tačiau žaidimo lygis — silpnas.

Ir vėl žaibas?

Pirmaisiais keleriais metais tinklinio komandų buvo daugiau, negu reikia, o dabar jau nebepajėgiame užpildyti žaidynių normos — 8-nių komandų. Mat, per paskutiniuosius keletą metų Clevelandas, tiek vyrų, tiek moterų klasėse karaliaavo, tai kitos komandos "neteko noro" žaisti.

Jei Clevelando tinklininkams ir pasipriešins, tai bus moterų grupėje Chicago Neris. O vyrų grupėje rytinių pakraščio dalyviai — Bostono Dainava arba Hartfordo Gintaras.

Baigmėje — Clevelando moterys prieš Nerį, o vyrai prieš Hartfordo Gintarą.

Slapukai...

Neseniai kažkas mūsų stalo tenisininkus pavadino tokiu vardu. Girdi, jie kai žaidžia tai jų niekas nemato. Toks jau jų likimas. Amerika tai ne Europa ir žiūrovų čia ramiu žaidimu nepatrauksi, čia reikia žaidimo, kur minia gali riksmu save užmiršti. Taigi stalo tenisas nėra kaip krepšinis ar tinklinis. Tačiau jis žaidynėse bus ir bus eilė žinomų vardų.

Tiesa, žaidynėse dalyvaus ir šachmatininkai, dėl kurių buvimo sportininkais dar vis neišsiaiškiname. Šachmatai — sportas ar ne?

Kaip ten bebūtų, bet ir juos galėsime pamatyti. O dalyvauja Torontas, Čikaga, New Yorkas ir Detroitas.

Žada būti įdomu tomis balandžio 4-5 dienomis Detroite.

Pasimatysime?

ŠIAURĖS AMERIKOS SPORTO ŽAIDYNĖS

Balandžio 4-5 dienomis (šį savaitgalį) Detroite įvyks šiaurės Amerikos Lietuvių Sporto žaidynės, kurias globoja JAV Lietuvių Bendruomenės Detroito apylinkės valdyba.

Tai pirmas toks įvykis mūsų mieste, į kurį suplauks apie 400 lietuvių sportininkų iš Bostono, Čikagos, Clevelando, Hamiltono, Hartfordo, Montrealio, New Yorko, Rochesterio, Tronto, Waterburio, Worcesterio ir paties Detroito.

Šių žaidynių nugalėtojai taps 1959 metų šiaurės Amerikos lietuvių meistriais vyrų, moterų, jaunių ir jaunučių krepšinyje, vyrų, moterų ir jaunučių tinklinyje, šachmatuose ir stalo tenise.

Šeštadienį nuo 9 val. ryto žaidynės vyks šiose salėse: Holy Redeemer gimnazijos (W. Vernor Hwy prie Junction), St. Hedwigs (Junction prie Michigan Ave.), Patton Park (Woodmere prie W. Vernor Hwy) ir G. A. B. Bldg. (kampas Grand River ir Cass Ave.).

O sekmadienį nuo 10 val. ryto vyks žaidynių finalai Holy Redeemer gimnazijos salėje. Tik šachmatai ir toliau bus žaidžiami Patton Park salėje.

Šeštadienį 8 val. vak. Ukraiņiečių salėje (Martin prie Michigan Ave.) įvyks sportininkų linksma vakaris.

JAV LB Detroito apylinkės valdyba džiaugiasi lietuvių sportininkų organizuotumu ir reiškia gilią padėką jiems, kadangi jie Bendruomenei padeda išlaikyti lietuvių tautos žiedą — jaunimą.

Sportas apjungia mūsų jautriausią ir brangiausią tautos dalį. Sportas ugdo ir grūdina jaunuolių dvasią. Sportas auklėja juos ir moko bendrauti. Sportas išplėšia mūsų jaunuolius iš aplink juos supančių nutautėjimo nasrų. Sportas sudaro sąlygas lietuviškam jaunimui pabuvoti vienoje krūvoje, kalbėti savo brangią tėvų kalbą. Per sportą jaunuoliai palaiko ryšius su kitomis lietuvių kolonijomis. Per sportą jie išmoksta per daug nesidžiaugti laimėjus ir nenusiminti pralaimėjus. Pagaliau sportas kelia lietuvių vardą (prisiminkime Europos krepšinio meistrų vardą) ir tuo pačiu leng-

New Yorke įvykusio moterų pasitarimo dalyvės. Iš kairės p.p. Nemickienė, Abraitienė, Bartkuvienė, Ališauskienė, Silinienė ir Senikienė.

Kas ir kur?

• Rašytojas R. Spalis baigė rašyti Alma Mater knygą. Tai lyg ir trečioji Gatvės Berniuko Nuotykių dalis. Rašytojas gyvena Anglijoje.

• Lietuvių Bendruomenės centro valdyba išleido 10 psl. leidinį "Bendruomenės apylinkė ir jos veikla." Jį paruošė V. Čiziūnas.

• Prof. S. Dirmantas 4 savaites vasarojo Floridoje ir dabar vėl grįžęs į Čikagą.

• Juozas Kapočius, Lietuvių Enciklopedijos leidėjas, lankėsi Čikagoje ir čia tris dienas tarėsi enciklopedijos

ir visuomeniniais reikalais.

• Amerikos Lietuvių Tautinės S-gos centro valdyba, įvertindama Adelaidės Lietuvių S-gos pastangas lietuvių gyvenimui, paaukojo Lietuvių Namams Adelaidėje 200 svarų sterlingų. Atsidėkodama, Adelaidės Lietuvių Sąjunga atsiuntė ALT S-gos Centro valdybai amžino nario kortelę.

• Dr. Laimutė ir Petras Glemžai, pasiėmę 3 savaites atostogų, automobiliu iškeleliavo į pietus ir jau pasiekė piečiausią Floridos vietą — West Key.

• Dr. A. Maciūnas, tapęs Central Community Ligoninės Chicagoje dalininku, nebelanko ligonių namuose.

• Dail. A. Rūkštelė, neseniai surengusį savo kūrinių parodą Čiurlionio galerijoje Čikagoje, Amerikos Lietuvių Dailininkų S-gos valdyba "suspendavo" (atimdama nario teises) metams ryšium su nesusiurpimu, kilusiu tarp jo ir jūry komisijos dėl paveikslo, skirto Čiurlionio galerijai už pasinaudojimą patalpomis.

• Agr. Penčyla, Čikagoje turįs krautuvę, sunkiai susirgo ir paguldytas ligoninėn.

KORP! NE-LITHUANIA ŠVENTĖ

Detroito ir apylinkės neolituaniai balandžio 18 d. Detroit Leland viešbučio patalpose rengia L.S.T. Korp! Neo-Lithuania 36 metų sukakties paminėjimo šventę, kuri prasidės 7 val. vak. iškilmingu posėdžiu. Šia proga detroitiečiai laukia daug svečių iš Cleveland, Čikagos, New York, Toronto ir kitur.

V. G.

KONCERTAS

Balandžio 11 d. 7 val. vak. buvusioje lietuvių svetainėje Balso 76 skyrius ruošia koncertą-vakarą. Programą išpildys išraiškos šokio šokėja Jonė Kvietytė su savo mokinių grupe ir Lietuvių Balso Radijo Klubo oktetas, vedamas Stasio Šližio.

Rengėjai maloniai kviečia visus vietoje ir apylinkių lietuvius atsilankyti.

LANKĖSI CLEVELANDE

Viltės namų atidaryme dalyvavo Tautinės Sąjungos skyriaus pirm. inž. J. Gaižutis, Dirvos bendradarbiai Vyt. Alantas, Vl. Pauža, L. Vismantas ir kt. Dalyviai parsivežė Detroitan gražių atsiminimų.

DETROITIEČIAI ČIKAGOJE

Koviečiai dalyvavo Vidurinių Vakarų sporto apygardos pirmenybėse Čikagoje. Krepšinyje jaunučiai laimėjo pirmą vietą, jaunieji — ketvirtą ir mergaitės tinklinyje — penktą.

ŠOKIŲ VAKARAS

Devintųjų šiaurės Amerikos žaidynių metu, balandžio 4 d. 8 val. vakaro Ukraiņiečių salėje bus šokių vakaras. Šokiams gros Felix orkestras, veiks turtinigas ir įvairūs bufetas, kurį ruošia birutietės ir bus daug kitų staigmenų ir įvairenybių.

Atsilkusieji turėsite progos sueiti pažįstamus ir maloniai praleisite laiką.

KAZIMIERIUI ZARONSKIUI ir jo šeimai,

jo mylimai Mamytei Lietuvoje mirus, reiškiamo gilią užuojautą

LVS "Ramovė"
Clevelando Skyrius

A. a. inž. PRANUI DRĄSUČIUI mirus,

skaudaus gedulo prislėgtą p. ALDONĄ DRĄSUTIENĘ, dukrą JOLANTĄ ir kitus gimines bei artimuosius guodžia ir skausmu dalijasi

Juozas ir Alfonsas
Juška su šeimomis

Mielam kolegai filisteriui

A. a. dipl. inž. PRANUI DRĄSUČIUI mirus,

jo likusiai šeimai ir artimiesiems gilią užuojautą reiškia ir kartu liūdi

L. S. T. Korp! Neo-Lithuania
Clevelande

GAVOME 235 NAUJUS SKAITYTOJUS

Dar būtina reikia 265

Daug kas mums rašo, kad Dirva pastaraisiais metais labai toli pažengė ir pralenkė kitus lietuviškus laikraščius. Žinoma, tokius atsiliepiumus malonu skaityti leidėjams ir redaktoriams, bet reikia ir rūpintis, kad dar daugiau būtų padaryta. O be naujų skaitytojų sutelkimo tai nepadarysi. Tat ateikit mums į talką, nes vieni nepajėgiame šios kliūtis nugalėti.

Jei tik išgalit, užsakykit Dirvą savo artimiesiems kaip šventinę, vardadienio ar gimtadienio dovaną. O jei turit kaimynų, kurie dar Dirvos neskaito, bet skaityti galėtų, atsiųskit mums jų adresus. Jiems Dirvą pasiųsim susipažinti. Tegul patys įsitikina ir apsisprendžia, ar galės ateityje be Dirvos išsiversti. 500 naujų skaitytojų vaju vykdydami Dirvą metams duodame už \$6.00.

Siųsdami naujo ar rekomenduojamo skaitytojo adresą naudokitės šia atkarpa, ją atitinkamai užpildę:

Užsakai
Rekomenduoju Dirvą siųsti

(Vardas, pavardė)

(Adresas)

Už naują prenumeratorių siunčiu \$.....

(Mano adresas)